

**ÚSTREDIE EKUMENICKEJ PASTORAČNEJ SLUŽBY
V OZBROJENÝCH SILÁCH SLOVENSKEJ REPUBLIKY
A OZBROJENÝCH ZBOROCH SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ZA ROK 2022**

Verejný odpočet bude vykonaný dňa 4. júla 2023 o 10,00 hod

Miesto konania verejného odpočtu :

**Spoločná zasadacia miestnosť – prízemie vpravo, Za kasárňou 3,
832 47 Bratislava III**

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

1.1. Údaje o organizácii

Názov organizácie : **Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v ozbrojených silách Slovenskej republiky a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky**

Sídlo organizácie : **Za kasárňou 3, 832 47 Bratislava**

Adresa organizácie : **Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava**

Webová adresa: **www.ustreps.sk**

Rezort / zriaďovateľ : **Ministerstvo obrany Slovenskej republiky**

Kontakt : **telefón ++ 421 960 317 610 - 612**

fax ++ 421 960 317 616, 619

email – ueps@mil.sk

Forma hospodárenia : **rozpočtová organizácia**

1.2. Členovia vedenia organizácie

Generálny duchovný / štatutár : **plk. Mgr. Viktor Sabo, PhD.**

Kancelár: **Ing. Mgr. Jaroslav Balocký do 31.05.2022**

Mgr. Lucia Martonová od 01.06.2022

Riaditeľ kancelárie – dekan: **kpt. ThDr. Dávid Vargaštok**

Riaditeľ správy : **Ing. Milan Gajdoš**

1.3. Hlavné činnosti organizácie

Na základe rozkazu Ministra obrany SR č.2/2006 zo 14. februára 2006 o opatreniach súvisiacich so zriadením a pôsobením štátnej rozpočtovej organizácie, bola vydaná zriaďovacia listina č.p.: KaMO-69/2006 a s účinnosťou od 1. júla 2006 začalo svoju činnosť Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v Ozbrojených silách Slovenskej republiky a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky (ďalej len „Ústredie“). Ústredie je odborným riadiacim a metodickým orgánom ekumenickej pastoračnej služby a riadi úrady ekumenickej pastoračnej služby v štruktúrach OS SR a OZ SR.

Hlavné činnosti rozpočtovej organizácie spočívajú v poskytovaní pastoračnej starostlivosti veriacim registrovaných cirkví a náboženských spoločností zúčastnených na Dohode medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami o výkone

pastoračnej služby ich veriacich v Ozbrojených silách Slovenskej republiky a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky uverejnenej pod č. 270/2005 Z. z. (ďalej len „Dohoda“).

Medzi zúčastnené cirkvi a náboženské spoločnosti (ďalej len „ZCNS“), ktoré uzatvorili Dohodu patria:

- Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku,
- Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku,
- Pravoslávna cirkev na Slovensku,
- Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť,
- Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike,
- Cirkev bratská v Slovenskej republike,
- Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie,
- Apoštolská cirkev na Slovensku,
- Ústredný zväz Židovských náboženských obcí v Slovenskej republike,
- Starokatolícka cirkev na Slovensku,
- Cirkev československá husitská na Slovensku

Ústredie je osobitou inštitúciou v štruktúrach ozbrojených síl a ozbrojených zborov registrovanou podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z.z. ako právnická osoba s odvodenou právnou subjektivitou od ZCNS. Ústredie je právnickou osobou – rozpočtovou organizáciou podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Činnosť Ústredia sa riadi štatútom vypracovaným generálnym duchovným a schváleným ZCNS. Pri vykonávaní Dohody zastupuje ZCNS Ekumenická rada cirkví v Slovenskej republike (ďalej len „ERC“).

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Ústredie odborne a metodicky riadi činnosť úradov ekumenickej pastoračnej služby v štruktúrach ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky a v rámci plnenia úloh ozbrojených síl a ozbrojených zborov v zahraničí. Pod pôsobnosť Ústredia v súlade s vnútornými predpismi ZCNS podliehajú veriaci ZCNS ktorí sú zároveň

- a) príslušníci a zamestnanci ozbrojených síl a ozbrojených zborov a zamestnanci príslušných orgánov štátnej správy, ktorí v nich vykonávajú službu na území Slovenskej republiky a mimo územia Slovenskej republiky,
- b) ich rodinní príslušníci, manželskí partneri, deti, a to aj plnoleté, kým bývajú v spoločnej domácnosti, ako aj príbuzní, ktorí s nimi bývajú v spoločnej domácnosti,
- c) poslucháči a študenti škôl ozbrojených síl a ozbrojených zborov, pacienti a personál zdravotníckych a sociálnych zariadení patriacich pod príslušné orgány štátnej správy,
- d) osoby, ktoré sú vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody, a osoby zadržané alebo zaistené.

Obsahové zameranie duchovnej služby veriacim ZCNS v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch (ďalej len „OS a OZ“) tvorí:

- a) pastoračná činnosť, ktorá zahŕňa vykonávanie bohoslužieb, pobožností, vyučovanie náboženstva, duchovné vedenie a pod. na území Slovenskej republiky alebo v zahraničných misiách;
- b) vykonávanie pastorálneho poradenstva, ktoré zahŕňa poradenskú činnosť pre nadriadeného veliteľa (riaditeľa) alebo jednotlivcov a skupiny v prípade osobných problémov alebo požiadaviek, poskytnutie duchovnej orientácie v otázkach svedomia, útechy pri strate životného optimizmu, pri strachu z ohrozenia zdravia a života pri plnení úloh, povzbudzovanie k plneniu požiadaviek vojenskej služby, formovaniu požadovaných vzťahov v súčastiach OS a OZ,
- c) napomáhanie pri posilňovaní morálneho stavu súčastí OS a OZ, ktoré zahŕňa spoluúčasť pri tvorbe obsahu, metodiky a vykonávaní etickej a mravnej výchovy príslušníkov OS a OZ s cieľom rozširovať ich duchovný obzor, poskytovanie komplexných informácií o postojoch veriacich k problémom, rozvíjanie mravných kvalít príslušníkov a zamestnancov OS a OZ v súlade s etickým kódexom, vrátane upevňovania dobrých medziľudských vzťahov;
- d) aktívna spoluúčasť na procese vzdelávania v oblasti religionistiky, etiky a morálky, ktorá zahŕňa prednáškovú činnosť vo vzdelávacích zariadeniach OS a OZ;
- e) sociálna a charitatívna činnosť, ktorá zahŕňa pôsobenie smerom k dlhodobo a ťažko chorým príslušníkom a zamestnancom OS a OZ hospitalizovaným zvlášť v rezortných nemocniciach a zdravotníckych zariadeniach, pomoc ich rodinným príslušníkom, pomoc bývalým príslušníkom poberajúcim výsluhový dôchodok alebo výsluhový príspevok ako aj zamestnancom týchto zložiek, pomoc osobám dotknutým mimoriadnymi udalosťami,
- f) spoluúčasť na programoch pre rodiny príslušníkov OS a OZ vyslaných na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky na účely vojenskej operácie, mierovej pozorovateľskej misie, plnenia záväzku z medzinárodnej zmluvy o spoločnej obrane proti napadnutiu,
- g) organizovanie aktivít náboženského charakteru pre príslušníkov a zamestnancov OS a OZ, ktoré zahŕňa pastoračné evanjelizačné stretnutia, duchovné obnovy, duchovné podujatia a pod.;
- h) koncepčná a metodická činnosť v oblasti duchovnej služby v OS a OZ, ktorá zahŕňa tvorbu koncepčných materiálov, smerníc, nariadení, metodických usmernení, podkladov do interných normatívnych aktov a návrhov právnych noriem majúcich súvis s duchovnou službou;
- i) plnenie administratívnych a správnych úloh samostatnej rozpočtovej organizácie v pôsobnosti Ministerstva obrany SR v zmysle platnej legislatívy ako aj úloh súvisiacich s duchovnou správou štruktúr a osôb Ústredia podľa cirkevných právnych predpisov ZCNS;

- j) činnosť zahŕňajúca podiel duchovných OS a OZ na spracovávaní mobilizačných dokumentov pre oblasť duchovnej služby a na spracovanie projektov ďalšieho vzdelávania a prípravy duchovných na plnenie služobných povinností počas krízových situácií a v čase vojny;
- k) organizovanie a zabezpečovanie odbornej prípravy duchovných Ústredia a zamestnancov patriacich do štruktúr Ústredia, ktoré zahŕňa konanie seminárov, duchovných cvičení, odborných kurzov, konferencií a pod.

Ciele pre rozvoj zo strednodobého hľadiska:

1. Využiť všetky vhodné prostriedky na mravné formovanie príslušníkov a zamestnancov OS a OZ v prospech spoločného dobra v súlade s právnym poriadkom SR.
2. Prehľbovať duchovný, cirkevný život a náboženské povedomie veriacich príslušníkov a zamestnancov OS a OZ patriacich k ZCNS.
3. Vo výchovno - vzdelávacom procese uplatňovať zásady náboženskej znášanlivosti, ekumenizmu a spolupráce, rešpektovať presvedčenie osôb iného náboženského vyznania a osôb bez náboženského vyznania.
4. Ochrana a podpora rodiny a manželstva príslušníkov a zamestnancov OS a OZ, podpora stabilizácie rodiny pri nasadení, odlúčení a pri návrate vojakov z nasadenia.
5. Prehľbovať vlastenecké cítenie a národné tradície u príslušníkov a zamestnancov OS a OZ.
6. Upevňovať vzťahy príslušníkov a zamestnancov OS a OZ v ich prirodzených celkoch na princípoch kresťanskej etiky.
7. V súlade s kresťanskou tradíciou rozvíjať solidaritu a dobročinnosť s osobami dotknutými mimoriadnymi udalosťami.

3. KONTRAKT S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Ústredie nemalo uzatvorený kontrakt s ústredným orgánom štátnej správy podľa Návrhu opatrení na vypracovanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 zo dňa 20. 12. 2000), preto nie sú uvedené jeho podstatné časti a ich plnenie.

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE

4.1. Prehľad aktivít EPS v roku 2022

Úlohy boli plnené v súlade s Plánom činnosti Ústredia na rok 2022 ako aj v súlade so stanovenými cieľmi. Ústredie okrem úloh vyplývajúcich pre samostatnú právnickú osobu z platnej legislatívy, úloh zriaďovateľa a dennej operatívy zabezpečovalo:

- pravidelné bohoslužby v kaplnke MO SR,
- pohreby a ostatné náboženské výkony veriacim v OS SR a OZ SR,
- účasť generálneho duchovného na reprezentačných podujatiach uskutočňovaných MO SR a na základe pozvánok v súčastiach OS SR a OZ SR, na vyprevádzaní vojakov odchádzajúcich do misie,
- účasť generálneho duchovného na pietnych aktoch a pri pamätníkoch,
- organizáciu odborných zhromaždení duchovných EPS,
- organizáciu charitatívneho koncertu „Očami srdca“ pod gesciou MiO SR, pri príležitosti 15. výročia vzniku Ústredia EPS, Slovenský rozhlas, 21.4.2022,
- účasť príslušníkov OS a OZ SR na 71. stretnutí protestantských vojakov a príslušníkov ozbrojených zložiek v Méjanes-le Clap v mesiaci jún 2022,
- organizáciu 2 turnusov letného detského vojenského kresťanského tábora s duchovnými EPS pre deti príslušníkov OS a OZ SR, júl-august, Modra-Harmónia,
- potáborové stretnutia s deťmi – účastníkmi detských kresťanských táborov, stretnutia otcov a synov – príslušníkov OS a OZ SR,
- koncepciu rozvoja duchovnej služby a jej schválenie v podmienkach MO SR a OS SR,
- prípravu a distribúciu humanitárnych pomoci SR do zahraničia – Ukrajina, v súlade s mechanizmom humanitárnej pomoci SR do zahraničia (Uznesenie vlády SR č. 310 z 12.6.2006), bližšie vo vyhodnotení medzirezortného programu 05T0B,
- realizáciu rekonštrukcie budúcej kaplnky v priestore Dukelských kasární,
- úlohy samostatného právneho subjektu v zmysle platnej legislatívy.

Vyhodnotenie významnejších aktivít EPS v roku 2022

4.1.1. Koncepcia DS

Koncepcia duchovnej služby OS SR od svojho vypracovania v roku 1994 a prijatým uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1014 / 1994 pre vznik a zavedenie duchovnej a náboženskej služby v rezorte ministerstva obrany Slovenskej republiky, a ďalšou úpravou z 25. novembra 2005, kde boli jasne stanovené podmienky, za ktorých vojenský duchovní zabezpečovali duchovnú službu a pastoračnú starostlivosť veriacim prostredníctvom dvoch na sebe nezávislých štruktúr: Ordinariátu a Ústredia, taktiež presne definovanými hlavnými opatreniami na realizáciu úloh, ako aj vypracovaním harmonogramu hlavných úloh, v týchto všetkých bodoch prekonala horizont svojho účelu poslania.

Aby bola vždy aktuálna a dokázala pružne reagovať na požiadavky súčasných Ozbrojených síl Slovenskej republiky, musela prísť ďalšia fáza obnovy. Na základe úlohy č. 12.4 Rozpracovania Programového vyhlásenia vlády na roky 2020-2024 bolo cieľom vypracovať opäť novšiu a pohotovú Koncepciu rozvoja duchovnej služby v rezorte ministerstva obrany. Vytvorená pracovná skupina pracovala rok na jej tvorbe. Po spracovaní bola predložená na rokovanie KaMO, odprezentovaná a aj úspešne prijatá v úvode roka 2022. Pojednáva o oblasti poskytovania duchovnej služby, vymedzuje právne základy organizácie a pôsobenie duchovnej služby v OS

SR, myslí aj na zabezpečenie duchovnej služby OS SR v prípade mimoriadnych situácií a vojenských cvičení doma i v zahraničí. Nezabúda ani na ďalšie roky a kapitoly práce, preto si kladie nové výzvy a ciele, ktoré sú rozpracované v harmonograme realizácie hlavných úloh.

4.1.2. Kaplnka

Miesto, kde by sa v prvom rade mohli stretávať veriaci, a ktoré by bolo zároveň prvou kaplnkou Ústredia EPS v OS SR a OZ SR, podnietilo hlavných predstaviteľov Ústredia EPS k realizácii plánu a sčasti aj naplnení túžob po vlastnom bohoslužobnom priestore. Objekt v Duklianskych kasárňach v Bratislave, hneď vedľa kancelárii Ústredia EPS, ktorý slúžil ako sklad humanitárnej pomoci, bol vyhodnotený ako najlepšie možné riešenie. Počiatočné rozpočtové, projekčné práce a proces verejného obstarávania prebiehali už od roku 2020, samotná rekonštrukcia začala 26. januára 2022. Rok stavebných prác bol v decembri 2022 úspešne ukončený kolaudáciou vnútorných priestorov. Vonkajšie práce a celková kolaudácia kaplnky je plánovaná v roku 2023 po dokončení stavebných prác. Kaplnka bude slúžiť príslušníkom rezortu v služobnom i mimoslužobnom čase, kde veríme, že nájdu svoje miesto všetci túžiaci po pokoji, tichu, modlitbe a Božom slove.

4.1.3. Odborné zhromaždenia a duchovné cvičenia

Vyplývajúc zo stanovených cieľov a podľa plánu aktivít a podujatí Ústredia EPS sa v zasadačke Generálneho biskupského úradu ECAV na SR v úvode nového roka, 24. januára 2022, konalo pravidelné odborné zhromaždenie duchovných Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR. Súčasťou programu odborného zhromaždenia bolo vyhodnotenie správ o činnosti duchovných za rok 2021. Podľa zaslaných správ mohol generálny duchovný konštatovať splnenie úloh a vytýčených cieľov. Zároveň vyzval duchovných, aby vzhľadom na pretrvávajúcu epidemiologickú situáciu, a za účelom zvýšenia efektivity pastorácie, hľadali nové formy duchovnej služby a využili všetky možné dostupné prostriedky komunikácie. Povzbudzoval ich, aby nezabúdali ani na svoje vysielajúce cirkvi a udržiavali s nim aktívny kontakt, poslužil ak je to potrebné. Pozitívne hodnotil aj konanie letných detských táborov. Jedným z bodov programu odborného zhromaždenia bolo aj spresnenie plánu činnosti na najbližšie mesiace.

Ďalšie odborné zhromaždenie duchovných a zamestnancov Ústredia sa konalo 21. apríla 2022 v priestoroch kaplnky Generálneho biskupského úradu ECAV na Slovensku. Zhromaždenie prebiehalo podľa dohodnutého programu, prebehlo spresnenie plánu aktivít a činnosť duchovnej služby. Za obetavú službu na slávu Trojjediného Pána Boha a pri príležitosti 15. výročia vzniku Ústredia generálny duchovný ocenil duchovných a zamestnancov Ústredia EPS „*Krištáľovým križom*“. Po rokovacej časti sa účastníci odborného zhromaždenia presunuli do Slovenského rozhlasu na večerný charitatívny koncert „*Očami srdca*“, organizovaný Ústredím EPS pod záštitou Ministra obrany Slovenskej republiky.

Jesenné duchovné cvičenia duchovných a zamestnancov Ústredia EPS sa konalo v termíne od 24.-26. októbra 2022 v priestoroch Centra výcviku Lešť. V programe boli kľúčové dve hlavné prednášky. Prvú z nich o procese, keď sa z Biblie stáva pre človeka Božie slovo mal predseda ERC a generálny biskup ECAV Mgr. Ivan El'ko, druhú prednášku viedol biskup východného

dištriktu ECAV Mgr. Peter Mihoč s témou Kresťan v nebezpečnom svete. V rámci zhromaždenia mali svoje porady aj riaditelia jednotlivých rezortov, generálny duchovný vyhodnocoval správy o činnosti duchovných a zároveň sa upravoval plán aktivít do konca roka 2022.

4.1.4. Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

V Týždni modlitieb za jednotu kresťanov, ktorý pravidelne prebieha v termíne medzi 18. a 25. januárom, sa 23. januára 2022 (t.j. v nedeľu) v Novom evanjelickom kostole v Bratislave konala celoslovenská ekumenická bohoslužba. Zvestou slova Božieho poslušil biskup Cirkvi československej husitskej Ján Hradil. V kázni spomenul, že podľa neho *spoločná reč medzi kresťanmi neznamena, že sa cirkvi vzdajú svojich zvyklostí*. Ako príklad uviedol líku, ktorá je plná kvetov a každý kvet je iný, spolu však hľadia k slnku. „*V prvom rade sme všetci kresťania, ktorí sme pokrstení v meno Otca, i Syna, i Ducha Svätého.*“ V závere tiež zhromaždených vyzval, aby *presvetľovali skúšky týchto náročných dní svetlom nádeje – Ježišom Nazaretským*. Prítomným v kostole ale aj pri obrazovkách televízie sa prihovril aj riaditeľ cirkevného odboru na ministerstve kultúry Radovan Čikeš. Cirkvám poďakoval za ich službu a prácu pre celú spoločnosť, lebo „*Poskytujú veriacim útechu, posilu a nádej v tejto neľahkej dobe*“. S príhovorom vystúpil aj Viktor Sabo, generálny duchovný Ústredia EPS v OZ a OS SR, ktorý povedal: „*Z hľadiska biblických princípov nemôžeme akceptovať, ak vstúpenie do prostredia cirkvi je podmienené splnením zvláštnych zdravotníckych požiadaviek a ak vzniká jeden zástup, ktorý ich splnil, a druhý nabok vyčlenený zástup, ktorý ich nesplnil. V skutočnosti existuje len jeden zástup, a to je zástup hriešnikov. Ľudí chceme chrániť, ale nie za cenu segregácie, ako ju pociťujeme v cirkvi.*“ Za Ústredie ekumenickej pastoračnej služby OZ SR a OS SR sa na bohoslužbe okrem generálneho duchovného zúčastnili aj všetci rezortní riaditelia.

4.1.5. Stan na hranici a humanitárna pomoc pre vojnu sužovanú Ukrajinu

Na situáciu spôsobenú vojnou na Ukrajine Ústredie EPS reagovalo okamžite. Generálny duchovný plk. Viktor Sabo už 26. februára (teda dva dni po vypuknutí vojny – 24. február 2022) inicioval stretnutie na biskupskom úrade Východného dištriktu ECAV s biskupom Petrom Mihočom a s biskupským tajomníkom Marekom Cingelom, aby spoločne doladili zámer postaviť na hraničnom priechode Vyšné Nemecké stan pre utečencov. Po komunikácii s potrebnými autoritami a vzájomnej dohode zúčastnených strán (Ústredie EPS, Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku a Evanjelická diakonia) bol 3. marca postavený v stanovom mestečku na hraničnom priechode vo Vyšnom Nemeckom stan, ako zázemie pre utekajúce ženy, matky s deťmi, so zásobami občerstvenia a poľnými lôžkami. Záštitu nad službou v stane prevzali policajní a vojenský duchovní Ústredia EPS, za výdatnej pomoci dobrovoľníkov z radov ECAV na Slovensku, z Evanjelickej diakonie a ľudí ochotných pomáhať. Stan slúžil na štátnej hranici s Ukrajinou vo Vyšnom Nemeckom celé dva mesiace. Stal sa útočiskom pre utečencov, prechodným príbytkom dobrovoľníkov a pomyselnou vlajkovou loďou humanitárnej pomoci zastrešenou duchovnými Úradu EPS MV SR. Tento stan postavený hneď v prvých dňoch vojny naplnil svoj účel. Po konsolidácii situácie a zároveň s novými možnosťami poskytovania pomoci núdznym priamo na štátnej hranici, bol 29. apríla 2022 vojenský stan rozložený a nahradený

klimatizovaným a uzamykateľným obytným kontajnerom, ktorý našej službe poskytla Záchranná brigáda Hasičského a záchranného zboru v Humennom. Ďalší kontajner k službe pribudol aj priamo v colnom priestore. Ten poskytlo vedenie Kontingentu policajnej misie Českej republiky a bol využívaný ako sklad pomoci a zásobovacia jednotka pre welcome tímy (viac o tejto službe v bode Úrad EPS MV SR).

- Humanitárna pomoc

Okrem stálej služby na hranici pre ľudí prichádzajúcich na Slovensko sa Ústredie EPS zapojilo do okamžitej pomoci našim vojnou trápeným východným susedom a to prostredníctvom organizácie oficiálnej humanitárnej pomoci SR pre obyvateľov Ukrajiny. V spolupráci aj s Ministerstvom vnútra bol každý druhý deň vysielaný kamión s pomocou pre Ukrajinu. Hneď v prvých dňoch sme z Ústredia EPS dokázali pomôcť 5000 kusmi lekárničiek či tisíckou hygienických balíčkov a termoprádla.

Ústredie EPS koordinovalo okrem mnohých iných aj jednu z posledných zásielok v roku 2022 na pomoc Ukrajine. Táto bola o to vzácnejšia, že na Ukrajinu dorazila v čase vianočných sviatkov, teda presne 24.decembra 2022. Zásielka smerovala do miest Kyjev a Strij, a v spolupráci s našim koordinátormi na Slovensku a v Ukrajine, najmä Olegom Velychkom, Bohdanom Timošenkom a Igorom Muricinom, boli vytipované miesta dodania, presnejšie 76 obcí a miest. Táto zásielka v označenom projekte „winterizácia“ obsahovala 175 elektrocentrál s kanistrami a predlžovacími káblami, 360 teplovzdušných ohrievačov, 70 meničov napätia, 24-tisíc kusov rôzneho termoprádla, 3 000 hygienických balíčkov či 2 540 lekárničiek, všetko v celkovej hodnote viac ako 367-tisíc eur. Vďaka tejto pomoci sa pomohlo zdravotným strediskám a nemocniciam v mestách Buzova, Panoš, Dmitrivka či Hurishchina, taktiež sociálnym zariadeniam, dobrovoľníckym organizáciám a farnostiam gréckokatolíckej a Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi v mestách Kyjev, Lapovka, Makariv či Hrib.

- Vďaka a ocenenia za vyslanú humanitárnu pomoc

Prvé oficiálne poďakovanie odovzdal 31. marca 2022 otec Igor, farár gréckokatolíckeho kostola sv. Rozálie v Bratislave-Lamači, Ing. Milanovi Gajdošovi, pplk. v. z., riaditeľovi správy Ústredia EPS v OS SR a OZ SR a zároveň správcovi Vojenskej podpornej nadácie. Zároveň za pomoc ľuďom strádajúcim vojnou žijúcim v Ukrajine poďakovanie zaslal pomocný biskup Stryjskej gréckokatolíckej cirkvi na Ukrajine Bohdan Manyšin, v ktorom sa okrem iného uvádza: *„Vyjadrujeme úprimnú vďaku za Vašu neľahostajnosť k osudu našich ľudí. V tejto ťažkej dobe ste pre našu krajinu, podľa príkazu svojho srdca, prejavili solidaritu aj s obrancami našej vlasti. V tejto neopodstatnenej vojne s Ruskom sme vďační celému civilizovanému svetu za podporu a ďakujeme za priamu pomoc a neľahostajnosť. Zo srdca Vám udeľujem Biskupské požehnanie a prosím Boha o štedré milosti a milosť pre Vás a Vašu rodinu na mnohé a mnohé roky.“* Na slávnosti boli pre potreby ukrajinskej gréckokatolíckej cirkvi odovzdané Biblie v ukrajinskom jazyku, určené pre mládež, vydané púťavou formou ako komiks.

Ďalšie poďakovanie *„Za dobročinnosť a lásku k Ukrajine“* a zároveň ocenenie medailou prišlo od metropolitu kyjevského a celej Ukrajiny Epifanija pre generálneho duchovného OS a OZ SR plk. Viktora Saba, pre správcu Vojenskej podpornej nadácie pplk. v. z. Milana Gajdoša a pre člena správnej rady Vojenskej podpornej nadácie, vojenského publicistu a šéfredaktora

Obrany Pavla Vitka. „*Beriem to s pokorou, za nás tu ocenených, táto medaila patrí všetkým z Ústredia ekumenickej pastoračnej služby, všetkým našim vojenským duchovným, zamestnancom aj spolupracovníkom,*“ uviedol generálny duchovný po ocenení. Metropolita Epifanij zároveň prostredníctvom „*Požehnanej listiny*“ ocenil za pomoc Ukrajincom Evanjelickú cirkev augsburského vyznania na Slovensku a Vojenskú podpornú nadáciu. V Epifanijovom mene ocenenia odovzdal jeho osobitný vyslanec a kňaz Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi Bohdan Tymošenko, s ktorým nadácia cez leto zorganizovala v obci Buzova neďaleko Kyiva päť terapeutických táborov pre deti z vojnou postihnutých oblastí, vrátane vojnových sirôt (viď nižšie Terapeutický tábor pre deti). Druhým oceňujúcim bol Oleg Velichko, zástupca Pravoslávnej cirkvi Ukrajiny v SR, náš priateľ a dôležitý spolupracovník.

- **„Očami srdca“**

Na podporu detí trpiacich vojnou na Ukrajine zorganizovalo Ústredie EPS v OS SR a OZ SR charitatívny koncert pod názvom „*Očami srdca*“. Konal sa 21. apríla v Slovenskom rozhlasu a bol konaný pod záštitou ministra obrany SR Jaroslava Naďa v spolupráci s Vojenskou podpornou nadáciou, so združeniami Military Art a Ars ante portas. Pán minister obrany nie len prevzal záštitu nad koncertom ale sám sa ho aj osobne zúčastnil. V príhovore prítomných upozornil „*na potrebu vnímať dianie vo svete a aj na Ukrajine tiež očami srdca. Uvedomme si, čo sú tie podstatné hodnoty a veci v našom živote. O to viac, ak ide o deti.*“ Pozvanie na koncert tiež prijal predseda Ekumenickej rady cirkví v Slovenskej republike a generálny biskup Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku Ivan Elko. Ten vo svojom príhovore vyzdvihol a zdôraznil krásu praktickej ekumény, spoločnej služby jednotlivých cirkví pri pomoci ukrajinským matkám s deťmi na našej východnej hranici, ktoré k nám utekali pred vojnou. Po príhovore udelil prítomným požehnanie z Listu Júdu. Samotný koncert moderoval generálny duchovný plk. Viktor Sabo a Ján Juráš. Obsahom programu koncertu bolo:

- vystúpenie Vojenskej hudby OS SR pod vedením kapitána Jozefa Hepnera
- video-zostrih zostavený zo svedectiev utečencov o tom, ako vnímajú pomoc a prosia o modlitby za mier, dokonca aj za svojho nepriateľa
- súčasťou videa boli aj príhovory biskupa Východného dištriktu Petra Mihoča a evanjelického farára Jána Molčana, ktorí aktívne participujú na pomoci utečencom
- klavírny koncert virtuózky Natálijy Sklarenko s jej prevedením skladby od Franza Liszta – Sonáta h-mol. V pozadí hudby prebiehal súbor vizuálnych efektov, doplnený umeleckým tancom v podaní Denisy Šedovej a Matheusa Segrini Rocona.

Záverečným, prekvapivým bodom programu bola pieseň „*Úžasná milosť*“ v podaní duchovných a zamestnancov Ústredia EPS.

- **Krištáľový kríž**

Nové výzvy, ktorým bolo potrebné čeliť, a aktivity, ktoré sa rozbehli s cieľom pomáhať utečencom v zmysle motta „*Kto rýchlo a včas pomáha, dvakrát tak pomáha*“ nezostali nepovšimnuté. Za vynaložené úsilie pri pomoci utečencom bolo „*Krištáľovým krížom*“ generálneho duchovného Ústredia EPS v OS a OZ SR plk. Viktora Saba ocenených osem osôb z rezortov obrany, vnútra a spolupracujúcich dobrovoľníkov. Krištáľovým krížom s logom charitatívneho večera *Očami srdca* boli ocenení Peter Mihoč, Milan Gajdoš, Oleg

Velichko, Milan Petrula, Jana Tabačková, Radoslav Kalanin, Jozef Oreský a náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR generál Daniel Zmeko. Generál Zmeko sa ako jeden z ocenených prihovoral prítomným a vyjadril vďakou za udelené ocenenie, ktoré vníma ako prejav uznania pre celé Ozbrojené sily Slovenskej republiky.

- Terapeutický tábor pre deti

Suma vyzbieraná na charitatívnom koncerte predstavovala čiastku 5 618€. Vojenská podporná nadácia doložila sumu 10 582€, čo spoločne predstavovalo sumu 16 200€. Správca vojenskej podpornej nadácie Milan Gajdoš uviedol, že z vyzbieranej sumy sa „v rámci troch 12-dňových turnusov vždy po 15 detí, zorganizuje cez leto pre deti z vojnou zničených miest Buča a Hostomeľ v Kyjevskej oblasti terapeutický tábor,“. „Deti, ktoré zažili akútnu stresovú poruchu a strádanie základných životných potrieb počas vojnového konfliktu, potrebujú psychologickú pomoc s využitím psychologických prostriedkov obnovy pre pozitívnu adaptáciu, zotavenie ale aj celkové zlepšenie zdravia. Tábor by im mal napomôcť nájsť opäť radosť v živote,“ avizoval plk. Viktor Sabo. Napokon sa podarilo zrealizovať nie 3 ale až 5 turnusov táborov. Tie sa konali v zaujímavom prostredí Etnografického komplexu Ukrajinská dedina v prírodnom prostredí na okraji Kyjeva. Súčasťou každého turnusu boli dvaja psychológovia a dvaja vychovávatelia, pričom na organizácii tábora participovala nielen Vojenská podporná nadácia ale aj Pravoslávna cirkev Ukrajiny.

4.1.6. Vojenský kresťanský tábor

Ústredie EPS v OS SR a OZ SR už tradične organizuje počas leta letný tábor pre deti príslušníkov ozbrojených zložiek. Počas leta prebehli dva turnusy táborov: I. turnus pre mladšie deti vo veku 7-12 rokov s počtom detí 42 a II. turnus pre staršie deti vo vekovej skupine 13-18 rokov v počte 33 detí. Oba turnusy prebehli v rekreačnom zariadení BEREĽA v Modre.

- I. turnus

Okrem štandardného programu (budiček, strava, hygieny, aktivity, hry, súťaže) sa na táboroch pracuje aj s Božím Slovom. Nakoľko išlo o tábor ozbrojených zložiek, deti boli za dobre vykonané úlohy povyšované do hodností od vojaka II. stupňa až po dôstojnícke hodnosti. Posledný deň tábora, na záver pred odovzdaním detí rodičom, predviedli krátky 15-minútový program toho, čo sa počas týždňa učili, zároveň čo si aj nacvičili – nástup, napochodovanie na ihrisko, spev hymny, ale aj iné rôzne tance a piesne.

- II. turnus

Základ viery, poznanie čo je to viera a Božie zaslúbenia – týmto témam sa venoval vojenský kresťanský tábor pre staršie deti. Postupom dní a lepším spoznávaním sa zaznievali aj osobné svedectvá – prečo verím, čo ma priviedlo k viere v Pána Boha, ako sa zmenil, obrátil môj život od vtedy čo žijem s Bohom a verím mu. Pri rannom zamyslení nad Božím slovom sa rozoberal biblický text z knihy Deuteronium, kapitoly 5 až 10. Tie obsahovo hovoria o desiatich Božích prikázaniach, približujú priebeh putovania Izraelitov do zaslúbenej zeme a vysvetľujú, akú má mať ľud Boží úctu voči Bohu, ako má Boha milovať, čomu sa vyvarovať, taktiež ale vyzývajú k pokore a vernosti Božím sľubom. Športové aktivity preverili nie len fyzickú zdatnosť detí, učili ich aj vytvárať a budovať ducha tímovosti, vzájomnej pomoci a spolupráce. V týždni nechýbala

ani športová olympiáda s netradičnými disciplínami, varenie gulášu či spoločná večerná opekačka, alebo aj nočná prechádzka lesom spojená s pozorovaním hviezd. S finančnou podporou nadácie *Ludia spolu a vzájomne pri reformovanej kresťanskej cirkvi v Hrani* sa tábora mohli zúčastniť aj deti zo sociálne slabších rodín, za čo srdečne ďakujeme.

- **Potáborová víkendovka**

Ústredie EPS prostredníctvom duchovného Finančného riaditeľstva SR Mariana Bodolló zorganizovalo stretnutie 21 detí príslušníkov ozbrojených zložiek vo veku od 6-13 rokov počas jesenných prázdnin v termíne od 27. - 30.októbra v nádhernom prostredí Vyhní uprostred Štiavnických vrchov. Spoločný čas je samozrejme kratší ako počas letných táborov, ale nikdy v ňom nechýba slovo Božie, ranné zamyslenia, večerná hlavná téma a priestor na rozhovory. Zvyšok času je klasicky venovaný hram a aktivitám v prírode. Aj počas tohto stretnutia deti absolvovali výlet ku miestam, ktoré ponúka okolie, konkrétne Kamennému moru a zrúcanine hradu Revištie. Prebehla aj športová olympiáda a disciplíny zamerané na silu, presnosť, vytrvalosť a poznatky zo zdravotníckej prípravy preverili kondíciu detí a ich pozornosť na hodinách. Víkendovka končila pobožnosťou, vyhodnotením olympiády a predvedením scénok z Biblie. Na záver zaznievali priania detí „*Kedy sa stretneme najbližšie?*“, preto veríme, že čas venovaný deťom má zmysel a tak istotne s Božou pomocou budeme v tejto úspešnej práci s nimi pokračovať.

Chronologický prehľad aktivít:

23. január 2022 – v Novom evanjelickom kostole v Bratislave sa konala spoločná celoslovenská **ekumenická bohoslužba v Týždni modlitieb za jednotu kresťanov**. Na bohoslužbe boli prítomní za Ústredie EPS okrem generálneho duchovného aj všetci riaditelia rezortov a duchovný referát FS. Kázňou slova Božieho na bohoslužbách poslužil biskup Cirkvi československej husitskej Ján Hradil. Veriacim sa prihovril riaditeľ cirkevného odboru na Ministerstve kultúry Radovan Čikeš, ako aj generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo.

24. január 2022 – pravidelné **odborné zhromaždenie duchovných** Ústredia EPS zo všetkých rezortov spolu s generálnym duchovným OS a OZ SR. Cieľom zhromaždenia na úvod roka je zhodnotiť uplynulý rok, vyhodnotiť správy o činnosti duchovných, splnenie vykonaných duchovno-pastoračných aktivít, zhodnotenie vykonaných aktivít. Zároveň sa upresňuje plán aktivít na nasledujúci rok a stanovujú najdôležitejšie aktivity a podujatia Ústredia EPS.

25. január 2022 – **spoločná ekumenická bohoslužba Ordinariátu OS SR a OZ SR a Ústredia EPS v OS SR a OZ SR v Týždni modlitieb za jednotu kresťanov** sa konala v evanjelickom a.v. kostole na Legionárskej ulici v Bratislave. Biblický text z Evanjelia podľa Matúša 2,2 „*Videli sme totiž Jeho hviezdu na východe a prišli sme sa Mu pokloniť*“ bol témou bohoslužby. Program zostavený z nábožných piesni Evanjelického spevníka, Jednotného katolíckeho spevníka, Spevníka reformovaných kresťanov, biblických textov, biblických príhovorov, kázni Božieho slova a modlitieb mal prítomných motivovať k spoločným modlitbám, počúvaniu Slova

Božieho a duchovnému utužovaniu vzájomných vzťahov zhromaždenia veriacich bez rozdielu konfesie, aby zaznelo svedectvo o tom, že láska Kristova nás spája. V programe účinkovali duchovní a zamestnanci Ordinariátu, Ústredia EPS a miestny predsedajúci farár Ondrej Majling. V rámci homílie biskupa Ordinára Mons. Františka Rábeka zaznel príhovor pápeža Františka, ktorý mal pri príležitosti návštevy Slovenska pred predstaviteľmi Ekumenickej rady cirkví v SR. Generálny duchovný plk. Viktor Sabo postavil jadro svojej kázne na dvoch biblických textoch, a to z Evanjelia podľa Jána 5,1-9, kde kládol dôraz na slová nemocného: „*Pane, nemám nikoho,*“ a na text z Evanjelia podľa Lukáša 19,1-10 s dôrazom na Ježišove slová: „*Zacheus, zostup rýchlo, lebo v tvojom dome musím dnes zostať. A zostúpil rýchlo a prijal Ho s radosťou.*“

26. február 2022 – konflikt na Ukrajine prebiehal už od roku 2014 a vyvrcholil 24. februára, kedy agresor - Rusko napadol Ukrajinu a spôsobil, že Ukrajina sa dodnes nachádza v ešte ťažšej situácii v akej bola, je poznačená obrovskými materiálnymi škodami a obeťami na životoch vojakov i nevinných ľudí. Hneď v prvých dňoch vojny obyvatelia Ukrajiny opúšťali svoje domovy z obavy a strachu o holý život. Stali sa z nich utečenci, z ktorých mnohí nevedeli čo a ako ďalej. V zmysle biblických slov z Izaiáša 1,17: „*...učte sa robiť dobro, domáhajte sa práva, pomáhajte utláčanému, vymôžte právo sirote, obhajujte vdovu!*“ sa rozhodlo Ústredie EPS v OS SR a OZ SR aj v spolupráci s Úradom EPS MV SR, Evanjelickou cirkvou a.v. na Slovensku a Evanjelickou diakoniou postaviť na hraničnom prechode Vyšné Nemecké **humanitárny stan**, a zároveň v rámci programu 05TOB – **rozvojová a humanitárna pomoc** – sa Ústredie EPS taktiež okamžite zapojilo do organizácie a obsahu oficiálnej humanitárnej pomoci Slovenskej republiky pre obyvateľov Ukrajiny.

28. február 2022 – vojenský duchovný pplk. **Mgr. Marek Ignacik, PhD. ukončil služobný pomer v OS SR.** Od svojho nástupu celkovo slúžil 22 rokov vo funkcii dekana Veliteľstva vzdušných síl OS SR vo Zvolene. Počas aktívnej služby bol v roku 2010 vyslaný na zahraničnú operáciu KFOR do Kosova. Pri príležitosti ukončenia služobného pomeru ho navštívil generálny duchovný plk. Viktor Sabo, ktorý mu poďakoval za službu, počas ktorej ako zodpovedný „*Boží bojovník*“ prinášal zvest' evanjelia do vojenského prostredia. Za vzorné plnenie služobných povinností na duchovnom poli mu odovzdal Pamätnú plaketu Ústredia EPS. K želaniu hojnosti Božieho poženia v osobnom, rodinnom i pracovnom živote tiež zaznelo pranie Božej milosti k pokračovaniu v službe, avšak už ako civilného duchovného pre veriacich Pravoslávnej cirkvi na Slovensku.

2. a 3. marec 2022 - vykonal generálny duchovný plk. Viktor Sabo služobnú cestu na východ Slovenska s cieľom návštevy **práporu CSS Prešov** a **stretnutia sa s veliteľom práporu** pplk. Ing. Vladimírom Sobekom a zároveň vykonaním **vizitácie** duchovnej práporu kpt. Vlasty Kovaľovej. Ďalším účelom cesty bolo rokovanie na pôde **biskupského úradu Východného dištriktu ECAV**, kde sa stretol s biskupom Mgr. Petrom Mihočom a s biskupským tajomníkom Mgr. Marekom Cingelom, ktorý bol poverený koordináciou zabezpečenia ubytovania pre vojnových utečencov z Ukrajiny. Zámerom stretnutia bolo informovať o postavení vojenského

stanu na hraničnom priechode Vyšné Nemecké. Za tým účelom nasledovalo rokovanie na Veliteľstve hraničnej polície v Sobranciach s mjr. Mgr. Radoslavom Kalaninom, ktorý bol zodpovedný za rozmiestnenie stanov v pohraničnom priestore. Následne sa spoločne presunuli na hraničný priechod Vyšné Nemecké kde vytýčili miesto pre plánovaný stan. Cestou späť sa zastavili aj na hraničnom priechode Veľké Slemence. V druhý deň cesty bol stan dovezený a postavený. Nasledovala otázka zriadenia stálej služby konanej na hranici, ktorú vykonávali dobrovoľníci z radov ECAV na Slovensku, vojenských a policajných duchovných Ústredia EPS a Evanjelickej diakonie. Prvými službukonajúcimi boli policajní duchovní pplk. Jana Tabačková a mjr. Matúš Vongrej, vojenská duchovná kpt. Mgr. Vlasta Koval'ová.

15. marca 2022 – stretnutie generálneho duchovného EPS plk. Viktora Saba s novým **biskupom Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku (RKCS) Mgr. Róbertom Géresim**. RKCS má v rámci kolektívu EPS druhé najpočetnejšie zastúpenie, preto na tomto prvom rokovaní generálny duchovný oboznámil novozvoleného brata biskupa s fungovaním, poslaním a štruktúrou Ústredia EPS v OS SR a OZ SR a informoval ho o voľných miestach, ktoré je potrebné personálne doplniť. Jedno z posledných, novovytvorených miest v rámci Zboru väzenskej a justičnej stráže je primárne určené pre RKCS. Rokovali aj o doterajšej činnosti duchovných RKCS vyčlenených do EPS v jednotlivých rezortoch, dotkli sa aj otázky súhlasu cirkvi s pokračovaním činnosti duchovného v rámci EPS, o ktorý musia vyčlenení duchovní žiadať každé štyri roky. Rokovanie pokračovalo debatou o situácii vo svete, najmä na Ukrajine. Brat biskup informoval, že reformovaná cirkev má v Ukrajine približne 100.000 členov. Týchto ľudí a cirkevné zbory podporovali v minulosti materiálne aj finančne. Generálny duchovný spomenul bratovi biskupovi aj stan Ústredia EPS, ktorý je rozložený vo Vyšnom Nemeckom a vyzdvihol činnosť miestnych reformovaných cirkevných zborov a diakonických organizácií, ako aj vynikajúcu spoluprácu evanjelických a reformovaných dobrovoľníkov. Na záver sa spoločne modlili za trpiacich a vojnou poznačených ľudí.

24. marec 2022 – prebehlo stretnutie predstaviteľov OS SR s predstaviteľmi cirkvi v SR na pozvanie od náčelníka Generálneho štábu OS SR generála Daniela Zmeka. Za Ústredie EPS sa tohto stretnutia zúčastnil generálny duchovný plk. Viktor Sabo, spolu s ním aj biskup západného dištriktu ECAV Mgr. Ján Hroboň za Evanjelickú cirkev. Stretnutie začalo v ekumenickom duchu spoločnou modlitbou v priestoroch kaplnky ministerstva obrany SR. Ordinár OS a OZ SR mons. František Rábek prečítal biblický text zo Zjavenia Jána o apokalyptickom videní a pomodlil sa za pokoj, odpustenie a zmierenie. Generálny duchovný plk. Viktor Sabo svoj príhovor postavil na základe biblického textu zo Skutkov apoštolov 4,33. Vzhľadom na situáciu na východnej hranici povedal: *„len ten, kto má Pána Ježiša Krista v srdci, má svoj pokoj aj múdrosť, ktorá môže vyústiť do nezištnej pomoci. Tak podobne ako apoštolovia, ktorí s veľkým oduševnením zvestovali Pána Ježiša Krista, aj my máme kráčať za Ježišom, ktorý svoj pokoj dáva a zachováva.“* Príhovor ukončil modlitbou za pokoj a utíšenie zbraní. Po duchovnom úvode zasadli k rokovaniu k téme viažucej sa k vtedajšej bezpečnostnej situácii u nášho východného suseda. Počas stretnutia generál Zmeko vyzdvihol aktivity cirkví keď povedal: *„Práve cirkevné združenia boli medzi*

prvými, ktoré spoločne s nami a zložkami polície poskytovali pomoc prichádzajúcim ženám a deťom priamo na hraničných priechodoch“. Nasadenie vojenských duchovných na hranici, ale aj ich humanitárna činnosť bola témou ďalších bodov rokovania. Pri tomto bode generálny duchovný plk. Sabo informoval o postavení a činnosti stanu Ústredia EPS na hraničnom priechode Vyšné Nemecké, zapojení aj duchovní Ústredia EPS spolu s dobrovoľníkmi. V závere sa všetci zúčastnení zhodli na potrebe a dôležitosti orgánov duchovnej služby v štruktúrach ozbrojených síl, nielen z pohľadu potrieb jednotlivých vojakov a vojačiek, ale aj pri plnení náročných úloh riešenia bezprecedentnej humanitárnej krízy, akej aktuálne čelíme.

30. marec 2022 – kontrola generálneho duchovného na východnej hranici vo Vyšnom Nemeckom. V stane Ústredia sa generálny duchovný stretol s riaditeľom Úradu EPS na MV SR plk. Milanom Petrulom a policajným duchovným EPS na Akadémii policajného zboru kpt. Milanom Bartkom, ktorí konali službu v rámci rotujúcich duchovných Ústredia. Vedúca „zmeny“ dobrovoľníkov Mgr. Marika Géciová, z diakonickej organizácie Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, ReMiDia n.o. informovala generálneho duchovného o priebehu služby, stave zásob potravinových balíčkov a nápojov. Plk. Petrula a kpt. Bartko informovali o celkovom stave a výsledku denných operačných porád krízového štábu na hraničnom priechode a následne spolu obišli všetky stanovišťa. Potom sa generálny duchovný presunul do Sobraniec na riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície (ďalej len „RHCP“) Sobrance kde sa stretol s riaditeľom RHCP pplk. Ing. Jozefom Oreským a mjr. Mgr. Radoslavom Kalaninom, vedúcim mobilnej zásahovej jednotky, ktorí podobne vyhodnotili stav a aktuálnu situáciu na hraničnom prechode. Na spiatočnej ceste vykonal ešte generálny duchovný zastávku na Biskupskom úrade Východného dištriktu ECAV v Prešove, aby s biskupom Petrom Mihočom a riaditeľom úradu Marek Cingeľom rokovali o utečeneckej kríze a možnostiach služby.

5. apríla 2022 – na pozvanie generálneho duchovného plk. Viktora Saba navštívil Ústredie EPS **PhDr. Radovan Čikeš, PhD., riaditeľ cirkevného odboru Ministerstva kultúry Slovenskej republiky**, aby ho oboznámil s históriou, poslaním a postupným formovaním duchovnej služby v OS SR a OZ SR od jej vzniku po súčasnosť. Zároveň ho informoval aj o aktivitách Ústredia na rok 2022 a pri tej príležitosti ho osobne pozval na charitatívny koncert „*Očami srdca*“. Na záver sa pomodlil, odovzdal riaditeľovi Čikešovi Bibliu s digitálnou potlačou a ukázal mu priestory, ktoré sú v rekonštrukcii na prvú kaplnku Ústredia.

24. apríl 2022 - Ako inak bojovať proti zlu, ak nie slovom Božím a modlitbou. V tomto duchu, v období Veľkej Noci, mali **bohoslužbu**, modlili sa a slávili Pána Boha piesňou **v kaplnke na hraničnom prechode vo Vyšnom Nemeckom** ľudia a priatelia z Ukrajiny. V dvoch jazykoch (ukrajinsky a slovensky) zazneli texty z evanjelia Jána z 20.kapitoly o stretnutí vzkrieseného Pána Ježiša s Máriou Magdalénou. Uvedomili sme si, že svet sa zmenil. Tak ako ukrižovaním a vzkriesením Pána Ježiša sa svet zmenil, tak rovnako to prežívame v dnešnej dobe. 24. februára sa aj náš svet stal iným. Už nikdy nebude ako predtým. Stratili sme istoty v bezpečný život, vieru v ľudské dobro. Naša viera musí nájsť nový smer. No napriek všetkému je tu Pán Ježiš, ktorý k

nám prichádza a oslovuje nás naším menom. Pozná nás a neopúšťa nás. On je naša istota do budúcnosti. Jeho Láska sa nikdy nezmení! Na záver bohoslužieb bola vyjadrením poďakovania a vďaky za službu na hranici „krištáľovým krížom“ od generálneho duchovného Ústredia EPS ocenená koordinátorka dobrovoľníkov a riaditeľka RE-MI-DIE Marika Géciová.

3. máj 2022 – V predvečer smrti generála **Milana Rastislava Štefánika** (21. júl 1880 – 4. máj 1919) sa už tradične koná **pietna spomienka**, ktorú tvoria spomienkové služby Božie, kladenie vencov na nádvorí Múzea M.R. Štefánika, v jeho rodnom dome, bývalej evanjelickej fare, ako aj fakľový pochod na miesto jeho posledného odpočinku, na Bradlo. Po dvoch rokoch zákazov a obmedzení sa spomienkové služby Božie mohli konať aj za prítomnosti verejnosti. Na spomienkových službách Božích zvestou slova poslužil dištriktuálny biskup Východného dištriktu Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku Peter Mihoč. Základ zvesti slova Božieho postavil na biblickom texte z 1. knihy Mojžišovej 41, 37 – 41 a náš pohľad upriamil na postavu Jozefa. Povzbudil nás k tomu, aby: *„sme sa nebáli snívať svoje sny, ktoré by slúžili pre dobro iných, aby sme prosili Božieho ducha o jeho prítomnosť v našom živote a mali aj múdrosť od Pána Boha, ktorej počiatkom je bázeň pred Hospodinom. Príkladom takéhoto kresťanského a verného muža bol nielen Jozef, ale aj osobnosť generála M.R. Štefánika“*. Prínos M. R. Štefánika pre spoločnosť a národ spočíval nepochybne aj v tom, že sa mu od útleho detstva dostávalo kresťanskej výchovy a bol formovaný vzácnymi hodnotami svojich rodičov. Otca, evanjelického kňaza i matky, ktorá ho nesmierne milovala. Spomienkových služieb Božích sa zúčastnili aj kňazi myjavského seniorátu, za prítomnosti generálneho duchovného Ústredia EPS v OS a OZ SR plk. Viktora Saba a riaditeľa úradu EPS MV SR plk. Milana Petrulu, ako aj duchovného referátu finančnej správy SR Mariána Bodolla. Prítomní boli aj predstavitelia obci a ostatní vzácní hostia. Na nádvorí rodného domu M.R. Štefánika mal generálny duchovný plk. Viktor Sabo krátky príhovor.

4. máj 2022 – Pri príležitosti **103. výročia** tragického úmrtia **M. R. Štefánika** položili predstavitelia štátu a spoločnosti vence k jeho pamätníku na Nábřeží M. R. Štefánika v Bratislave. M. R. Štefánik bol synom evanjelického farára a narodil sa na evanjelickej fare v Košariskách, preto sa na pietnom akte zúčastnili aj predstavitelia Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku – generálny biskup Ivan Elko, biskup východného dištriktu Peter Mihoč a generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo. Podujatie sa konalo pod organizačnou záštitou Nadácie M. R. Štefánika. Generálny duchovný bol oslovený, aby mal príhovor, pre ktorý si vybral text z knihy Prísloví 17,17: *“Priateľ miluje v každom čase a brat sa rodí na čas súženia“*, počas ktorého zazneli aj tieto slová: *„Žijeme v demokratickom svete, ktorý je otrasený hlavne udalosťami vojny na Ukrajine. Otrasy vojny prežíval aj generál M. R. Štefánik priamo zapojený do vojnových akcií. Na fronte v Srbsku bol dokonca aj zranený a vtedy mu pomohol cudzinec - vojak Louise Paulhane. Odvaha a statočnosť sa meria tým, kto ti pomôže a je pri tebe, a nie tým, kto ti odpíše, alebo ťa lajkne, či hejtnie na internete. Dnes je tento hrdinský čin príkladom pre všetkých nás - že o láske sa nemá len rozprávať, ale lásku treba žiť. A to tak, že zo svojho času darujem pomoc človeku, ktorý je v núdzi, alebo chorobe, či v ohrození života. A to aj tým, že sme*

pripravení nasadiť aj svoj život. Napríklad aj pomôcť ľuďom utekajúcim z Ukrajiny pred bombami a náletmi lietadiel. „Nech každý z nás je dnes lepší, ako bol včera a vlast' naša bude veľká a slávna.“ Tento odkaz generála Štefánika je aktuálny aj dnes. Pokoj, láska a pomoc, toto sú veci, ktoré by mali rásť, a ktoré by sme mali pestovať v našich srdciach. Lebo len tak vykoreníme nenávisť, nadradenosť, ultranacionálnosť a predstavu, že sme viac ako človek vedľa mňa. Sem sa hodia ako spojítka práve tieto starozmluvné slová múdreho kráľa Šalamúna: "Priateľ miluje v každom čase a brat sa rodí na čas súženia.“ A ja dodám, že aj v čase vojny, aj v čase pomoci a núdze.“

5. máj 2022 – V rámci **diskusného večera „Duchovný v uniforme“** na pôde **Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave** predstavil duchovnú službu a pridol k nej aj osobné svedectvo generálny duchovný Ústredia EPS v OS a OZ SR plk. Viktor Sabo. Sprevádzal ho, a spolu s ním sa večera zúčastnil aj policajný duchovný Úradu EPS MV SR kpt. Milan Bartko, slúžiaci na Akadémii Policajného zboru v Bratislave. V úvode svojho príspevku rozprával generálny duchovný o biblickom spojení vojakov, vojska a armády už v príbehoch Novej zmluvy. Poukázal na vojenskú terminológiu v evanjeliách (12 plukov anjelov) a tiež na ozbrojenosť mečom samotných Ježišových učeníkov. Pre podrobnejší dejinný prehľad duchovnej služby, hlbšie vysvetlenie aké bolo historické postavenie duchovných v armáde počas prvej či druhej svetovej vojny, a aj o spolupráci evanjelických a katolíckych farárov vydalo Ústredie EPS v OS a OZ SR knihu „*Duchovní na bojiskách*“, z ktorej je možné načerpať podrobnejšie informácie. Vyzýval, že je dôležité, aby aj ako budúci duchovní sa venovali aj cintorínom, vojenským hrobom či ekumenickým bohoslužbám, nakoľko z histórie vieme, že práve kňazi mali na starosti matriky, hroby a cintoríny. Zároveň im predstavil aj novodobé dejiny, kde jednou z podmienok pre vstup Slovenskej republiky do NATO, bolo aj opätovné zriadenie duchovnej služby v Ozbrojených silách SR. Nezastupiteľnú a veľmi významnú úlohu v tomto úsilí mal brat profesor ThDr. Igor Kišš. Chronologicky, pred vznikom dnes už dvoch samostatných ale rovnocenných duchovných služieb, Ordinariátu a Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky, bol zriadený Úrad vojenských duchovných. Duchovná služba v týchto zložkách je hlavne sprevádzajúca služba. Duchovný má byť vojakovi vojakom, policajtovi policajtom, strážnikovi strážnik a colníkovi colník. Svoju službu nemá obmedzovať len na konanie Služieb Božích. Naopak, v prvom rade má byť pri ľuďoch, ktorí mu boli zverení. Názorne predstavil aj aktuálne prebiehajúcu humanitárnu aktivitu na východnej hranici, kde práve Ústredie EPS v OS a OZ SR postavilo svoj vojenský stan, ktorý sa stal útočiskom pre dobrovoľníkov a najmä pre prichádzajúcich utečencov, aby tam našli krátke odpočinutie, oddych a aj malé občerstvenie. V závere vyjadril nádej, že ak ich táto služba oslovila, môžu sa na neho kedykoľvek obrátiť alebo aj navštíviť priestory Ústredia EPS v OS a OZ SR, ktoré sú na Ministerstve obrany. Po formálnom predstavení duchovnej služby nasledovalo osobné svedectvo Viktora Saba. Hovoril o svojej osobnej ceste a Božom riadení v jeho živote. Terajším študentom a budúcim kňazom zdôraznil potrebu nezabúdať ani na osobné stíšenia, sebadisciplínu. Kto dáva, ten musí aj čerpať a prijímať. Z evanjelií o Ježišovi Kristovi

vieme, že On sám bol veľký modlitebník, ktorý sa utiekal do samota aby sa modlil a v modlitbách bol vytrvalý. To sa očakáva aj od každého duchovného v duchovnej službe bez rozdielu, či slúži v armáde, alebo v cirkevnom zbore. Upozornil na dva významy kríža, pod krížom máme ostávať ale zároveň ho máme aj vziať a nasledovať Krista.

5. júna 2022 – V Slovenskej televízii na stanici STV1, v pravidelnej relácii Televízny posol, bola odvysielaná **reportáž o Ekumenickej pastoračnej službe**. Vznik, činnosť a aktivity Ústredia EPS, službu konanú pre príslušníkov a zamestnancov ozbrojených síl a ozbrojených zborov predstavil generálny duchovný plk. Viktor Sabo. V reportáži zazneli aj informácie, že v období vzniknutého konfliktu na Ukrajine Ústredie EPS pohotovo zareagovalo a postavilo na hraničnom prechode stan a naďalej, rozmanitými akciami, je duchovná služba zapojená do služby lásky a pomoci pre ľudí utekajúcich pred vojnovým konfliktom.

16.–19. jún 2022 – Medzinárodné stretnutie protestantských duchovných – RIMP 2022 (Rassemblement International Militaire – Protestant) sa konalo už tradične vo francúzskom meste Méjannes-le-Clap. Hlavnou témou stretnutia bolo „*zachovanie jednoty*“ - ako žiť túto jednotu v našich každodenných životoch, v našich vzťahoch, v spoločnej viere. Na tomto stretnutí boli prítomné delegácie z 9 krajín: usporiadateľská krajina Francúzsko, a ďalej Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko, Holandsko, Veľká Británia, Čad, Pobrežie Slonoviny, a aj delegácia zo Slovenska. Program stretnutia začal otváracími službami Božími vedenými delegáciou z nemeckej duchovnej služby. Kázeň na biblický text z listu Galatským 3,28: „...*lebo všetci jedno ste v Kristovi Ježišovi*“, nám chcela poukázať na to, že Boh vidí veci odlišne ako my ľudia. Nezáleží mu, z akého náboženského prostredia prichádzame, nepozerať na náš sociálny status, ani nás nerozlišuje podľa uniforiem, ktoré nosíme. U Boha sme si všetci rovní. Ak mu patríme, všetci sa stávame novým človekom. Preto konajme tak, aby sme sa ním skutočne stali.

V ďalších dňoch boli v rámci programu pripravené pravidelné bohoslužobné stretnutia, ranné a večerné modlitby, rôzne pracovné skupiny a semináre, ktorých ústrednou témou bola hlavná téma stretnutia. V rámci kultúrneho programu bola pripravená prehliadka mesta Nîmes spojená s výkladom histórie a života protestantov v tomto meste. Záverečné služby Božie mali domáci predstavitelia duchovnej služby z Francúzska. Kázeň, ktorá sa niesla v duchu zachovania jednoty, na biblický text z listu Efezským 4,3: „*usilujte sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja*“, mal hlavný duchovný Étienne Waechter. Spoločným vyjadrením jednoty bola aj prisluhovaná sviatosť Večere Pánovej, ktorá nás vždy nanovo pozýva k spoločnému stolu s našim Pánom.

Pri ceste do Francúzska sa delegácia zastavila aj v hlavnom meste Francúzska – Paríž, kde nás srdečne prijal na **veľvyslanectve Slovenskej republiky v Paríži** mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec pán Mgr. Igor Slobodník. V spoločnom rozhovore prejavil záujem o tému stretnutia protestantských vojakov vo Francúzsku, keďže doteraz disponoval len informáciou o vojenskej púti do Lúrd. Generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo poďakoval za vrelé prijatie na pôde veľvyslanectva a pánu veľvyslancovi odovzdal ekumenický preklad Biblie v digitálnom maskovaní.

24. jún 2022 – Ekumenická pobožnosť, v poradí už druhá, sa odohrala v priestoroch levicej kalvárie. V pozadí za myšlienkou a realizáciou ekumenických stretnutí stoja predstavitelia Kresťanskej policajnej asociácie (KPA) v zastúpení prezident KPA Jaroslav Macko a 1. viceprezident Marián Bielik. K účasti na bohoslužbách sú pozvaní viacerí predstavitelia a zástupcovia cirkví. Prítomných na úvod pozdravil 1. viceprezident KPA Marián Bielik. Následne už celú ekumenickú pobožnosť viedol generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo. Zamysleniami nad Božím slovom poslúžili plk. František Bartoš, policajný kaplán Ordinariátu v OS a OZ SR zaradený na KR PZ v Nitre a plk. Milan Petrula, riaditeľ úradu Ekumenickej pastoračnej služby MV SR. Do programu liturgie boli čítaniami biblických pasáží, modlitbami a spevom zapojení všetci prítomní duchovní: kpt. Milan Bartko, duchovný úradu EPS MV SR pôsobiaci na Akadémii PZ v Bratislave, por. Tomáš Kuník, kaplán Ordinariátu v OS a OZ SR, zaradený v HaZZ, vo vojenskom výcvikovom centre Lešť, por. Ján Lehocký, správca farnosti Ordinariátu v OS a OZ SR vo vojenskej farnosti Sv. Michala vo Vojenskom útvere Levice, Martin Riecky, zborový farár Evanjelického a.v. cirkevného zboru Levice, Dušan Hučka, zborový farár Evanjelického a.v. cirkevného zboru Terany, Miroslav Haszics, kazateľ zboru Cirkvi bratskej v Leviciach, Gyula Kassai s manželkou, farár Cirkevného zboru Reformovanej kresťanskej cirkvi v Leviciach, Jozef Pist, kazateľ Cirkvi adventistov siedmeho dňa v Leviciach a Dušan Uhrin, kazateľ bratskej jednoty baptistov. Medzi hosťami boli prítomní aj predstavitelia miestnych samospráv, prednostovia okresných úradov Nitra, Banská Bystrica a Zvolen, primátor mesta Levice a riaditeľ štátneho archívu v Nitre.

26. jún 2022 – pre vznik vojenského objektu Javorina, okrem iných obcí, **zanikla aj obec Dvorce**. Rodáci, potomkovia rodákov a evanjelici z tejto obec sa stretli na mieste, kde dnes už nestojí nič. V obci však kedysi stál aj evanjelický kostol. Krátke **služby Božie** mal generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo a kázal na príbeh o Zacheovi, počas služieb si pripomenuli aj smutné udalosti vysídlenia, ktoré zasiahli životy ľudí aj cirkvi. Na mieste pôvodného kostola osadili drevený kríž a stretnutie ďalej pokračovalo príjemným popoludním pri neformálnych rozhovoroch dnes členov cirkevných zborov z miest Levoča, Kežmarok a Spišská Belá.

29. jún 2022 – Slávnostné odhalenie pamätníka vojnovému veteránovi **Bernardovi Papánkovi** v obci Šajdíkové Humence. V roku 2021 vo veku 101 zomrel jeden z posledných československých účastníkov bitky pri Dunkerque a obliehania Tobruku, vojnový veterán Bernard Papánek. Československý hrdina bol za svoje nesporné bojové zásluhy vyznamenaný britskou vojenskou medailou Africa Star a československými vojenskými medailami za zásluhy II. stupňa a za chrabrosť pred nepriateľom. Pri príležitosti 100. narodenín bol ministrom obrany ocenený pamätným krížom vojnového veterána. Vojenská podporná nadácia v spolupráci s obcou Šajdíkové Humence zabezpečili výrobu a inštaláciu pamätnej tabule tomuto veteránovi, rezort obrany na realizáciu prác prispel v rámci svojho dotačného programu. Na slávnostnom odhalení pamätnej tabule bol prítomný za Ústredie EPS generálny duchovný plk. Viktor Sabo a riaditeľ

finančnej správy Ústredia EPS a správca Vojenskej podpornej nadácie Milan Gajdoš. V rámci odhalenia bol prítomným hosťom a občanom obce priblížený aj životopis Bernarda Papánka, alebo tiež Benjamína Palgiho (zmenené izraelské meno).

3. júl 2022 – Celoslovenské stretnutie evanjelikov – Evanjelický deň 2022 pripravila Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku. Tohto podujatia sa zúčastnili aj duchovní Ústredia EPS z Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku a generálny duchovný Ústredia EPS, pozvanie prijal aj náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR gen. Daniel Zmeko spolu s manželkou. Ozbrojené sily Slovenskej republiky v spolupráci s Ústredím EPS v OS SR a OZ SR aktívne participovali v prípravách a zabezpečení evanjelického dňa.

Hlavný program začal slávnostnými Službami Božími v drevenom artikulárnom kostole v Kežmarku, ktoré boli aj priamo vysielané televíznou stanicou STV2. Slová „*Hľad'me na Ježiša*“ boli ústrednou témou stretnutia a vyjadrujú spoločnú túžbu, aby sme hľadeli na Ježiša a navzájom sa povzbudzovali, aby sme neochabovali, neklesali na mysli ale vytrvali v behu, ktorý máme pred sebou. Popoludnie bolo venované téme: *Evanjelici – kto sme a čím žijeme*, v súvislosti so situáciou na Ukrajine. Zazneli príspevky o rôznych formách pomoci a služby, v ktorej bolo priamo zapojené aj Ústredie EPS postavením stanu na hraničnom prechode a koordinácia dobrovoľníkov v spolupráci s duchovnými z Ministerstva vnútra, a ďalšej humanitárnej pomoci, služby tým, ktorí to potrebujú.

V predvečer hlavného dňa sa konalo aj prijatie u primátora mesta Kežmarok Jána Ferenčáka, kde medzi pozvanými hosťami bol aj generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo a riaditeľ Úradu EPS MV SR plk. Milan Petrula.

21. júl 2022 – pripomienka 142. výročia narodenia Milana Rastislava Štefánika sa tradične koná pre jeho rodným domom v Košariskách. Program spomienky začína aktom kladenia vencov. Okrem zástupcov za štát, ministerstvá, spolky a kluby, si na túto významnú osobnosť dejín spomína aj evanjelickú cirkev a zároveň aj Ústredie EPS. Spoločne s predstaviteľmi cirkvi, evanjelickými farármi z okolia rodiska Štefánika, sa aktu kladenia zúčastnil aj generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo a riaditeľ Úradu EPS MV SR plk. Milan Petrula. Generálny duchovný mal možnosť sa zhromaždeniu aj prihovoriť. V príhovore poznamenal, že: „...*náš národ, mladí ľudia, všetci potrebujeme vzory hodné nasledovania, akým bol Milan Rastislav Štefánik. Zároveň bol aj človekom, ktorý pomáhal a staral sa o svojich bližných. Boli by sme radi, keby sme mohli aj my s láskou, toleranciou a ľudskosťou pomáhať a to nezištne, bez urážok, nenávisť, voči utekajúcim a bezbranným.*“ Po oficiálnych príhovoroch bol po prvý krát otvorený ucelený formát festivalu kultúry, športu, besied a vzdelávania - *Štefánikové dni 2022* (v termíne od 21. – 24. júla 2022). Pripomienka narodenia Štefánika pokračovala popoludní službami Božími v evanjelickom kostole v Košariskách, neprítomnosť generálneho duchovného zastúpil riaditeľ Úradu EPS MV SR plk. Milan Petrula.

Júl/August 2022 – dva turnusy **letných vojenských kresťanských táborov** pre mladšie a staršie deti. Prvý turnus sa konal v termíne od 31.júla – 7.augusta 2022 a druhý od 14. – 21. augusta

2022. Oba prebehli v blízkosti mesta Modra na západnom Slovensku (viac o táboroch je spomenuté v časti Misijné poslanie Ústredia EPS).

24. august 2022 – Generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo od nástupu do funkcie prvýkrát **navštívil veliteľstvo ženijného pluku v Seredi**. Prítomný bol spolu s ním aj riaditeľ kancelárie Ústredia EPS kpt. Dávid Vargaestok. Cieľom návštevy bolo osobné stretnutie s veliteľom pluku, prebrali aj otázku duchovného zabezpečenia pluku v Seredi a následne generálny duchovný vykonal služby Božie v priestoroch kaplnky. V kázni na evanjeliový text z Lukáša 10. kapitoly známeho podobenstva o milosrdnom Samaritánovi hovoril o prejavení súcitu keď povedal: *„Toto podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi nás chce povzbudiť v tom, že súcitiť je tou výhybkou v tomto príbehu, ktorý prehodil dej príbehu tak, aby nedošlo k tragédii. Verš 33 znie: „No prišiel k nemu aj istý pcestný, Samaritán. Keď ho uvidel, prišlo mu ho ľúto.“ (Doslova bol pohnutý súcitom). Súcitiť je prirodzená ľudská emócia, cit a zároveň dar. Je to aj sila, ktorá pomáha prekonať strach a vyzýva k odvahe. Dokáže nami pohnúť a tak ísť v ústrety človeku v núdzi. Je preto dôležité súcitiť v sebe prebúdzat’ a tiež si na prejavenie súcitu nájsť čas.“* Prítomnosť generálneho duchovného na útvare mala aj oslavný a osobný charakter. V službách Ozbrojený síl SR už viac ako 26. rokov pôsobil aj verný evanjelik a blízky priateľ Ústredia EPS rotmajster Milan Fojtík. Pri jeho odchode do výsluhového dôchodku sme mu nielen za službu vlasti, ale aj plodnú spoluprácu s Ústredím EPS, srdečne poďakovali, vyprosovali pre neho požehnanie do ďalšej etapy života a odovzdali mu ďakovnú plaketu za *„dlhoročnú priazeň, spoluprácu a podporu ekumenickej pastoračnej služby“*.

26. august 2022 – **Slávnostným nástupom príslušníkov ozbrojených síl SR** bol zavŕšený proces prípravy a výcviku pred **odchodom do misie OSN – UNFICYP/Cyprus**. Nástup prebehol v kasárňach 13.mechanizovaného práporu v Leviciach aj za účasti generálneho duchovného Ústredia EPS plk. Viktora Saba. Ten svojou prítomnosťou prišiel vyjadriť podporu kpt. Ondrejovi Rišiaňovi, duchovnému Ústredia EPS, ktorý je súčasťou skupiny odchádzajúcej na polročnú misiu na Cyprus. Generálny duchovný zároveň dostal príležitosť prihovoriť sa odchádzajúcim príslušníkom. Príhovor postavil na príbehu z Matúšovho evanjelia 4,37-40 o búrke na mori, kde zaznelo: *„...život kresťana častokrát pripomína nepokojnú plavbu na mori. V takýchto chvíľach treba odovzdať náš život do Božích rúk. V našich životoch a vzťahoch treba hľadať cestu zmierenia k sebe v láske a porozumení.“* Prítomným tiež zaželel, aby medzi nimi panoval pokoj a jednota. Nasledovala spoločná modlitba aj s kaplánom ordinariátu por. Rajmundom Jánom Lehockým a všetkých zidených vyslali na cestu s požehnaním.

29. august 2022 – **„Aby nikdy vojny nebolo“** tento odkaz mnohokrát zaznel počas osláv **78. výročia Slovenského národného povstania**, ktorý sa konal v deň výročia Slovenského národného povstania 29. augusta 2022. A predsa od vzniku samostatného štátu nebolo Slovensko nikdy tak blízko vojne ako v posledných mesiacoch. Slávnostný program výročia začal tradične pietnym aktom kladenia vencov, aj za účasti prezidentky SR a najvyšších predstaviteľov štátu, diplomatov, predstaviteľov samospráv a iných. Program osláv prelínali príhovory najvyšších

štátnych predstaviteľov, kultúrne vystúpenia umelcov. So žiadosťou o krátky príhovor a modlitbu bol oslovený aj generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo, ktorý povedal aj tieto slová: „*Aby nikdy nebolo vojny ľudia potrebujú lásku. A Pán Ježiš Kristu to povedal v blahoslavenstvách, v evanjeliu podľa Matúša v 5. kapitole 8 verši: „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni Boha uvidia.“. Aj my dnes potrebujeme lásku, ktorá vychádza z čistého a mäsitého srdca. Lebo dnes vidíme, že ľudia si medzi sebou stavajú múry. Je to láska, ktorá miluje len seba, seba láska, ktorá je kamenná. A títo vojnoví veteráni ktorí sú tu prítomní, i my všetci dnes s nimi pri 78. výročí Slovenského národného povstania chceme vzdať úctu každému ľudskému životu položenému na oltár slobody a mieru, lebo to je tá láska, ktorou nás oni milovali a ktorú nám tu zanechali. Vďaka za vaše blahoslavené a čisté srdcia. Našou najdôležitejšou úlohou je znemožniť aby okolo nášho srdca vznikali aj dnes múry. A nadovšetko sa usilovať nestáť sa kameňom v múroch druhých.“*

10. september 2022 – V areáli Vojenského historického múzea Piešťany boli **slávnostne odhalené dve stély a pamätná tabuľa** venované generálmajorovi in memoriam Ottovi Smikovi a letcom pôsobiacim v česko-slovenskom zahraničnom a domácom odboji v rokoch 1939 – 1945. Tento odvážny čin ôsmich letcov zapojiť sa a pridať do rodiačeho sa Československého odboja tak už neostane zabudnutý. Slávnosť odhalenia sa konala aj za prítomnosti ministra obrany SR Jaroslava Naďa. Pri odhalení bol prítomný aj generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo, ktorý vyjadril vďaka za život a službu letcov keď povedal: „*Mnohí piloti, ktorí lietali vo vzduchu mali možno niekedy väčšiu vieru ako ja, ktorý teraz stojím na pevnej zemi. Ale nebola to len viera, bol to len duch ktorý ich viedol, ale aj odvaha bojovať za slobodu.*“ Na záver sa pomodlil.

20.-21. september 2022 – **Konferencia duchovných a misijných spolupracovníkov v ústavoch Zboru väzenskej a justičnej stráže** bola zvolaná do liečebno-rehabilitačného strediska ZVJS Kováčová v dňoch 20. – 21. septembra 2022. Konala sa aj za prítomnosti predsedu Ekumenickej rady cirkví na SR Ivana Elka a generálneho duchovného Ústredia EPS plk. Viktora Saba. Po úvodnom otvorení a privítaní účastníkov konferencie generálnym duchovným nasledovalo duchovné slovo predsedu ERC Ivana Elka. V ňom zdôraznil Boží záujem o človeka i potrebný záujem o iných v konanej službe. Program konferencie bol zostavený tak, aby účastníkom priblížili počiatky, vznik a postupné kreovanie duchovnej služby v ústavoch ZVJS. Postupne sa prešlo až k súčasnej podobe služby, ktorej pomáhajú aj rôzne združenia pre prácu s odsúdenými a trestanými. Zazneli pozdravy hostí z Čiech a Ordinariátu OS a OZ SR. Účastníci konferencie sa zaoberali aj otázkami skvalitnenia a obohatenia tejto služby. Pozvanie na konferenciu prijal aj generálny riaditeľ ZVJS plk. Róbert Mudronček, ktorý ocenil duchovných Ústredia EPS za doterajšiu vykonanú službu.

24. september 2022 – oficiálnemu zahájeniu osláv **Dňa Ozbrojených síl SR** predchádzala ekumenická bohoslužba v kostole Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku v Brezovej pod Bradlom. Zhromaždeným profesionálnym vojakom ako aj občianskej verejnosti sa na úvod prihovril

generálny vikár ordinariátu plk. Jozef Michalov, kázňou na Evanjelium podľa Marka 4,35 – 41 poslužil riaditeľ Úradu EPS OS SR mjr. Vladimír Varga. Na službách bol aj náčelník Generálneho štábu OS SR generál Daniel Zmeko, ktorý pozdravil veriacich zidených v chráme a poďakoval zhromaždeniu, že prijali pozvanie na tieto služby, tak aj domácomu cirkevnému zboru za možnosť pripraviť a zorganizovať túto bohoslužbu v chráme Božom.

27. – 29. september 2022 – Jednou z úloh a milých povinností predsedu Ekumenickej rady cirkví v SR je aj **návšteva miest výkonu služby duchovných Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR**. Predseda ERC a generálny biskup Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku Mgr. Ivan Elko v sprievode generálneho duchovného Ústredia EPS plk. Viktora Saba a riaditeľa Úradu EPS MV SR plk. Milana Petrulu navštívili región Liptov. Postupne navštívili Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku, kde ich privítalo vedenie ústavu: plk. Mgr. Ľubomír Bačkor – riaditeľ, plk. PaedDr. Marián Vítáz – zástupca riaditeľa pre veci služobné a pplk. Ing. Jana Sivková – zástupkyňa riaditeľa pre ekonomické veci. Hostia sa oboznámili s chodom ústavu, úlohami, ktoré zabezpečuje i službou väzenského duchovného kpt. Mgr. Ľubomíra Kordoša. Nasledovala prehliadka hlavnej väzenskej budovy s popisom charakteristík jednotlivých stupňov stráženia. Ďalej sa presunuli do Strediska Horskej záchranej služby v Žiarskej doline, kde v sprievode policajného duchovného mjr. Jána Pacigu, ktorý zabezpečuje duchovnú službu aj v tomto záchrannom zbore, a v sprievode príslušníka Martina Triznu si pozreli nové priestory, v ktorých bude stredisko - ktoré bude zároveň aj školiacim strediskom HZS – sídliť. Vizitácia pokračovala stretnutím s náčelníkom oblastného strediska HZS Západné Tatry - Žiarska dolina pplk. Ing. Romanom Švandom, ktorý informoval o práci členov záchranného zboru. Ich návšteva pokračovala na Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Liptovskom Mikuláši. Tam ich privítal nový riaditeľ úradu plk. JUDr. Tomáš Janičina, ktorému priali Božie vedenia a požehnanie na novom pôsobisku. Riaditeľ úradu veľmi pozitívne vyzdvihol službu policajného duchovného v zbore. Ďalšie pracovné stretnutie sa odohralo na Okresnom riaditeľstve Hasičského a záchranného zboru. Prítomných privítala riaditeľka pplk. PhDr. Eva Krajčiová. Návšteva bola spojená s prehliadkou a vyskúšaním hasičskej techniky. Nasledujúci deň pokračovala vizitácia v Liptovskej Ondrašovej – zdravotných skladoch, za prítomnosti brigádneho generála MUDr. Roman Jantoš, veliteľa Veliteľstva vojenského zdravotníctva v Ružomberku. Ten prítomných krátko poinformoval o vojenskom lekárstve a priblížil fungovanie poľnej nemocnice. Následne sa návšteva presunula do priestorov laboratória a miesta, kde prebiehajú bio odbery profesionálnych vojakov. Touto návštevou sa ukončila vizitačná návšteva predsedu ERC a generálneho duchovného.

Brat generálny biskup stihol aj s generálnym duchovným ešte v kultúrnom stredisku v Liptovskom Mikuláši navštíviť slávnosť 20. a 30. výročia evanjelických cirkevných škôl na Liptove.

30. september – 2. október 2022 – v poradí už **IX. stretnutie Otec a Syn**. Počas spoločne stráveného víkendu sa zidení otcovia zo silových zložiek spolu so svojimi synmi zamýšľali na staro-zmluvným biblickým textom z 1. knihy Samuelovej 2,12-12: „*Synovia Éliho však boli*

naničhodníci, nebrali ohľad na Hospodina ani na kňazské práva pred ľudom“. Slovmi povzbudení ale aj napomenutí sa im prihovoriť hneď v prvý večer generálny duchovný plk. Viktor Sabo. Fyzickú zdatnosť ale aj zohrnosť, tímovosť a pripravenosť preveril výstup na Kozí kameň. Na večer sa všetci spoločne stretli na koncerte country kapely *Nádej spod Tatier*, ktorá hráva kresťanské piesne a zaznievajú tam aj osobné svedectvá samotných muzikantov. Vo večernej téme sa otcovia a synovia zamýšľali nad tým, ako otcovia vnímajú generáciu svojich synov a synovia, ako sa im javia ich otcovia. Záver stretnutia ukončili nedeľnými službami Božími aj s prislúžením Večere Pánovej.

4. október 2022 – Súčasťou slovenskej delegácie vedenej ministrom obrany SR Jaroslavom Nad'om do **Kosova** bol aj generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo. Po sľube danom rodinám pozostalých po tragickom leteckom nešťastí vojenského špeciálu AN-24 sa konala **pietna spomienka** priamo v mieste pôsobenia obetí, s cieľom priblížiť im a spoznať miesta, kde naposledy pôsobili ich najbližších, a žiaľ sa po splnení svojich úloh v misii už domov nevrátili. Spomienkového ceremoniálu sa zúčastnilo 27 rodinných príslušníkov pozostalých. Navštívili **pamätník padlých vojakov v Prištine**, následne sa presunuli na bývalú **vojenskú základňu KFOR** v obci **Šajkovac**, prezreli si schému tábora, deň zavýšili tichou spomienkou pri pamätníku v mestskom parku v Prištine. Počas dňa spomínali a ďakovali za službu vlasti na jednotlivých miestach: maďarský veliteľ KFOR gen. mjr. Ferenc Kajári, minister obrany SR Jaroslav Nad', veliteľ SCKM brig. gen. Martin Stoklasa, generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo a duchovný Ordinariátu plk. v.v. Marek Trochan.

Generálny duchovný Ústredia EPS svojim príhovorom na text z evanjelia podľa Jána 11,26: „*Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť.*“ potešoval pozostalých keď povedal: „*Počuli ste o tom, že čím je človek starší, zvyčajne sa jeho zrak do diaľky zlepšuje, ale do blízka zhoršuje? Uvažujem, že podobne je to aj s duchovným pohľadom človeka. Čím sme ako kresťania alebo aj nekresťania starší, tým máme jasnejší pohľad na veci neba. Večnosť, ktorej predchádza ľudská pomínutelnosť, vidíme jasnejšie a ostrejšie. Veci na blízku, pozemské a časné sú zase viac hmľisté, nejasné, rozmazané. Nevidíme v nich až taký zmysel ako niekedy. Ale to nevadí. Odovzdajme svoje myšlienky, svoje životy do Božích rúk. V tichu, pri pamiatke zosnulých, s pietou a vierou spomínajme na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Amen.*“

19. októbra 2022 - „*Za dobročinnosť a lásku k Ukrajine*“ bol **medailou metropolitu kyjevského a celej Ukrajiny Epifanijom** ocenený generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo, správca Vojenskej podpornej nadácie pplk. v.v. Milan Gajdoš a člen správnej rady nadácie, vojenský publicista a šéfredaktor Obrany Pavol Vitko (podrobnejšie v časti Misijné poslanie Ústredia EPS).

27. – 30. október 2022 – **stretnutie detí z letných táborov**. Ústredie EPS prostredníctvom duchovného Finančného riaditeľstva SR Mariana Bodolló zorganizovalo stretnutie 21 detí príslušníkov ozbrojených zložiek vo veku od 6-13 rokov, z ktorých mnohé trávili spolu čas na letnom vojenskom kresťanskom tábore Ústredia EPS. Stretnutie prebehlo počas jesenných

prázdnin v nádhernom prostredí Vyhní uprostred Štiavnických vrchov. Program stretnutia pozostával okrem športových disciplín, olympiády, tvorivých aktivít, výletov do okolitej prírody aj z času venovanému slovu Božiemu. Rána sa začínali ranným zamyslením, zároveň bol čas na spoločné rozhovory a čítanie Biblie. Celé stretnutie bolo ukončené pobožnosťou, predvedením scénok z Biblie a vyslovením záverečného priania detí, kedy sa stretneme opäť?

2. november 2022 – je **dňom pamiatky zosnulých**. Krátka pietna spomienka pri pamätníku zmierenia sa konala aj v areáli MO SR, kde bola vzdaná vďaka a úcta tým vojakom a vojačkám, zosnulým kolegom a príslušníkom OS SR, ktorí už nie sú medzi nami a predišli nás do večnosti. V krátkosti sa spomínajúcim prihovoril riaditeľ Úradu EPS OS SR mjr. Vladimír Varga. V príhovore povedal: *„V posledných dňoch sa zamýšľame na smrťou človeka v súvislosti s dňami spomienky na zosnulých. Človek žije vo vzťahu, v spoločenstve a smrť prichádza, vytrhuje človeka, prerušuje vzťahy. Smrť je tak zdrojom utrpenia súženia. Máme však mať nádej. Nádej na iný svet, lepší a krajší. Bez slz a bolestných lúčení. Svet v prítomnosti nášho láskavého Pána.“* Po jeho slovách nasledovala modlitba generálneho vikára Ozbrojených síl SR plk. Jozefa Michalova. Pietnu spomienku ukončil trubač tónmi večierky. Na spomienke bol prítomný aj generálny duchovný plk. Viktor Sabo.

8. november 2022 – stretnutie generálneho duchovného plk. Viktora Saba s novým **ministrom spravodlivosti Viliamom Karasom**. Cieľom stretnutia bolo privítanie ministra v novom rezorte v ktorom pôsobí aj naša duchovná služba, bližšie priblíženie a prezentácia duchovnej služby. Zároveň témou stretnutia bola aj otázka navýšenia miest – miesta väzenských duchovných, ktoré sú tak potrebné.

11. november 2022 – **Medzinárodný deň veteránov a Deň skončenia bojov v I. svetovej vojne**. Pri príležitosti dňa vojnových veteránov sa konal pietny akt kladenia vencov k centrálnemu krížu na cintoríne prvej svetovej vojny v Petržalke – Kopčanoch. Zaznela hymna SR, minútou ticha sme si uctili pamiatku padlých, zazneli príhovory, krátke duchovné slovo generálneho duchovného Ústredia EPS a symbolického kladenie krížov so symbolom červeného maku. V príhovore plk. Saba na známy text o dobrom pastierovi, ktorý kladie život za ovce z Evanjelia Jánovho 10,11 zaznelo toto: *„Skutočným vojenským činom je to, ak sa niekto obetuje, ak slúži. Tu na cintoríne v Kopčanoch sa nachádza 331 hrobov mŕtvych vojakov, ktorí slúžili vlasti. Rád by som vám preto vyrozprával príbeh jedného vojaka, ktorý sa na bojisku rozhodol, že namaľuje obraz. Pri prvom ťahu štetca prestal a uvedomil si, že nedokáže ďalej pokračovať. Šiel teda na bojisko medzi ľudí. Potom keď sa vrátil, vzal opäť do ruky štetec a namaľoval tvár Krista. Nehľadáme osobu Ježiša Krista v jednom bode, hľadáme črepiny v každom jednom človeku.“*

20. november 2022 – **Svetový deň pamiatky obetí dopravných nehôd**. S týmito tragickými udalosťami sú najčastejšie konfrontovaní duchovní pôsobiaci v zložkách Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Ich pomoc ako duchovného, ľudská podpora v ťažkej a náročnej situácii

smeruje práve nielen k blízkym a pozostalým ľuďom, ale aj k policajtom či hasičom, ktorí sa dennodenne stretávajú s ľudskou tragédiou, smrťou a bolesťou. Práve s nimi – policajtmi, hasičmi, ale aj záchranármi – sa konajú stretnutia v chrámoch Božích, kde spomíname a ctíme si pamiatku vyhasnutých životov na cestách, či železničiach. Pietne spomienky sa konajú na viacerých miestach Slovenska, tá hlavná, celoslovenská bola v Liptovskom Mikuláši. Kazateľom slova Božieho na bohoslužbách bol generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo. Kázal na text z Matúšovho evanjelia 7,12: „*Preto čokoľvek chcete, aby vám ľudia činili, čiňte im aj vy; lebo to je zákon aj proroci.*“ *Toto Ježišovo „zlaté pravidlo“ platí nielen pre život vo vnútri cirkvi, nielen pre vzájomné ekumenické vzťahy, ale predovšetkým pre bežný život človeka. Platí aj vtedy, keď si sadáme za volant, či sme účastníkmi premávky ako chodci, cyklisti a motocyklisti. Keď chceme, aby k nám boli iní ľudia ohľaduplní, budme ohľaduplní aj my sami. Keď chceme, aby iní boli na ceste dobre viditeľní, budme viditeľní aj my sami. Tak bude viditeľná aj naša viera.* Riaditeľ Úradu EPS MV SR Milan Petrula predniesol duchovný úvod k tohoročnej štatistike dopravnej nehodovosti v ktorom povedal: „*Vždy keď si sadneme za volant uvedomme si, že život má nesmiernu cenu. Jazdime opatrne a s ohľadom aj na ostatných účastníkov cestnej premávky. Auto sa dá kúpiť, ale ľudský život.... nie.*“ Riaditeľ Odboru dopravnej polície Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky Tomáš Vrábek uviedol, že cieľom je nielen uctiť si pamiatku obetí dopravných nehôd, ale preventívnou formou upozorniť všetkých účastníkov cestnej premávky na tragické následky dopravných nehôd. Podľa jeho slov - počas desiatich mesiacov tohto roka sa na Slovensku stalo 10 098 dopravných nehôd, o život pri nich prišlo 200 osôb, z nich 165 mužov a 35 žien, na čo poznamenal: „*Za každým číslom zo štatistiky je ľudský život, ktorý sa už nedá vrátiť, preto keď vyrážate na cesty, vždy myslite na to, aká je tenká hranica medzi životom a smrťou a jazdite tak, aby ste sa domov vrátili živí a zdraví.*“. Zároveň bol zhromaždeniu prečítaný list ministra vnútra Romana Mikulca, v ktorom minister pripomenul tragické nehody z posledného obdobia, či už smrť kolegov – hasičov z Lešte, alebo tragédiu na Zochovej ulici v Bratislave kde prišlo o život päť mladých ľudí. Cieľom listu bolo povzbudiť ľudí k dôslednému a vzornému správaniu sa v premávke, kde ľahostajnosť a naoko banalita môže zapríčiniť smrť nevinných.

5. december 2022 – Slávnostné odhalenie **Hrobu neznámeho vojaka** na nábreží Dunaja sa konalo za prítomnosti predstaviteľov vlády a Národnej rady SR, ministra obrany SR a náčelníka generálneho štábu, ako aj iných predstaviteľov rezortu obrany, samosprávy i miestnej správy – zástupcov hlavného mesta Bratislava a bratislavskej mestskej časti Staré mesto. V návrhu pre vznik tohto diela, ktoré doteraz hlavnému mestu Slovenska chýbalo je uvedené: „*Hrob neznámeho vojaka ako protokolárne miesto je ústredné pietne miesto a najčestnejší vojnový hrob, pri ktorom sa organizujú štátne pietne akty. Je trvalým symbolom nespochybniteľného vlastníctva a skutočného hrdinstva občanov štátu, ktorí do posledného písmena naplnili slová prisahy.*“. Slávnostného ceremoniálu uloženia ostatkov vojaka aj odhalenia hrobu neznámeho vojaka sa zúčastnil aj generálny duchovný EPS OS a OZ SR plk. Viktor Sabo, ktorý spolu s generálnym vikárom Vikariátu Ordinariátu OS a OZ SR plk. Jozefom Michalovom hrobové miesto požehnali. Generálny duchovný plk. Viktor Sabo prítomným adresoval aj tieto biblické

slová keď povedal: „Kráčali sme pred truhlou neznámeho vojaka a jeho pozostatky sme uložili do zeme. On reprezentuje mená všetkých neznámych vojakov. Toto je hodnota, na ktorú dnes aj my pamätáme. Hodnota dobrá, viery a lásky. Neznámy sa stane známym. Na priečelí hrobu je napísané: „Sú ako bratia tu, čo padli bezmenní, a preto všetci majú jedno meno – neznámy vojak.“ Nech Boh pokoja, ktorý sa stal známy vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi nám dá pokoj, našej drahej vlasti, vo svete, ale predovšetkým aj do ľudských srdc. Amen.“

16. – 19. december 2022 – predvianočná výpomoc v adventnom čase pre vojakov pôsobiacich v mierovej misii. Počas poslednej nedele pred Vianocami navštívil generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo vojakov pôsobiacich na Cypre. Cieľom tejto návštevy bolo povzbudiť vojakov, zvestovať im Božie slovo, a zaželať im pokojné a milosťou Božou naplnené vianočné sviatky. Okrem duchovného slova im priniesol aj diáre ústredia EPS na rok 2023, pár Biblií a ručne robené vianočné oplátky. Program návštevy pozostával aj z viacerých stretnutí na jednotlivých stanovištiach, z krátkych rozhovorov a konania služieb Božích. Okrem bohoslužobnej činnosti členovia delegácie, medzi ktorými bol riaditeľ úradu EPS MV SR plk. Milan Petrula a kancelárka Ústredia EPS Lucia Martonová, navštívili aj mnohé zaujímavé miesta ostrova Cyprus (hrob Lazara, hrob sv. Barnabáša, kláštor Stavrovouni, a iné).

Podrobnosti o našej činnosti môžete vyhľadať na našej webovej stránke www.ustreps.sk

4.2. Náklady organizácie

Ústredie v plnej miere uplatňuje Usmernenie MF SR k riadeniu a analýze rizík č. MF/29671/2005-942 z 15.12.2005 aj v oblasti predchádzaniu nežiaducich dopadov výkonu neefektívnych alebo neúčelových činností.

Náklady na činnosť za rok 2022 celkom **1 399 213,07 €**.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1 Hodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu, ktoré boli rozpočtovej organizácii určené rozpisom záväzných ukazovateľov na rok 2022.

Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu, ktoré boli rozpočtovej organizácii určené rozpisom záväzných ukazovateľov na rok 2022

Na základe správcom rozpočtovej kapitoly MO SR vydaného Rozpisu záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2022 č. ÚSRK-1-14/2022, v súlade s § 16 zákona NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol určený pre rozpočtového disponenta 3. stupňa Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky rozpočet vo výške **404 125 € takto:**

V programe 096 Obrana (0960104 – ostatná podpora)

610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	184 797 €
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	69 254 €
630 – Tovary a služby	85 996 €
640 – Bežné transfery	16 078 €
710 – Kapitálové výdavky	24 000 €

V programe 05T Oficiálna rozvojová pomoc (podprogram 05TOB)

630 –Tovary a služby	24 000 €
----------------------	----------

V programe 096 Obrana bol pre rok 2022 k dispozícii rozpočet z predchádzajúcich rokov na investičnú akciu - rekonštrukcia budúcej kaplnky v Dukelských kasárňach (projekt 43268) zdroje v kategórii kapitálových výdavkov takto:

Zdroj 131K - prostriedky z roku 2020 vo výške 50 000 € (vybavenie kaplnky)

Zdroj 131L - prostriedky z roku 2021 vo výške 330 200 € (rekonštrukcia)

CELKOM PRE ROK 2022 SCHVÁLENÝ ROZPOČET VO VÝŠKE 784 325 €

- 760 325 € v programe 0960104 – ostatná podpora
- 24 000 € v programe 05T0B – oficiálna rozvojová pomoc

Zmeny záväzných ukazovateľov boli realizované v súlade s Metodickými pokynmi č.p.: ÚSRK-38-92/2021. Záväzné ukazovatele boli v priebehu roka rozpočtovými opatreniami upravované v kategórii **bežných výdavkov** aj v kategórii **kapitálových výdavkov** takto:

V programe 096 Obrana (0960104 – ostatná podpora)

610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	164 850 €
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	59 472 €
630 – Tovary a služby	85 996 €
640 – Bežné transfery	16 078 €
710 – Kapitálové výdavky	138 164 €

V programe 05T Oficiálna rozvojová pomoc (podprogram 05TOB)

630 –Tovary a služby	617 000 €
----------------------	-----------

PRE PLNENIE ÚLOH PREDMETU ČINNOSTI V ROKU 2022 CELKOM 1 081 560 €, s prostriedkami z predchádzajúcich rokov (131K,131L) 1 461 760 €.

Celkovo hodnotím túto oblasť ako **splnené dobrým spôsobom**.

5.2 Rozpočtové opatrenia

Na základe riadne odôvodnených žiadostí, bolo realizovaných celkom 15 rozpočtových opatrení, z toho 6 vnútorných rozpočtových opatrení.

a) V zmysle § 16 – 18 zákona č. 523/2004 Z.z. :

- **RO02-49/001-2022/02** – realizované dňa 21.02.2022, vyčlenenie finančných prostriedkov z rozpočtového roku 2021 vo výške 330 200,- € v kategórii kapitálových výdavkov a zároveň

podľa § 8 ods. a 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov vytvorenie predpokladov pre ich čerpanie v roku 2022-rekonštrukcia budúcej kaplnky.

- **RO02-49/002-2022/03** – realizované dňa 10.03.2022, navýšenie zdrojov pre poskytnutie humanitárnej pomoci pre Ukrajinu – nákup lekárničiek, termoprádla o sumu 168 000 € v programe 05T0B.

- **RO02-49/003-2022/04** – realizované dňa 12.04.2022, presun prostriedkov vo výške 192 000 € zo zdroja financovania 111 – rozpočet bežného roka na 11UA – rozpočtové prostriedky kapitoly MO SR – Ukrajina – zabezpečenie humanitárnej pomoci.

- **RO02-49/004-2022/09** – realizované dňa 23.09.2022, prostriedky vo výške 73 502 € poskytnuté na dofinancovanie rekonštrukcie priestorov budúcej kaplnky Ústredia EPS v kategórii kapitálových výdavkov.

- **RO02-49/005-2022/10** – realizované dňa 05.10.2022, prostriedky vo výške 40 662 € poskytnuté na dofinancovanie rekonštrukcie priestorov budúcej kaplnky Ústredia EPS v kategórii kapitálových výdavkov.

- **RO02-49/006-2022/11** – realizované dňa 15.11.2022, navýšenie zdrojov pre obstaranie materiálnej humanitárnej pomoci pre Ukrajinu o sumu 350 000 € v programe 05T0B.

- **RO02-49/007-2022/11** – realizované 25.11.2022, na základe výsledkov mzdovej inventúry a reálnej potreby úprava rozpočtových prostriedkov v kategórii 610 – mzdy a platy a 620 – odvody. Zníženie výdavkov o sumu 30 900 €.

- **RO02-49/008-2022/12** – realizované 08.12.2022, navýšenie zdrojov pre obstaranie materiálnej humanitárnej pomoci pre ukrajinských vojakov o sumu 75 000 € v programe 05T0B.

- **RO02-49/009-2022/12** – realizované 22.12.2022, na základe reálnej potreby úprava rozpočtových prostriedkov na konci roka v kategórii 610 – mzdy a platy a 620 – odvody.

- VRO02-49/001-2022/06, VRO02-49/002-2022/07, VRO02-49/003-2022/08, VRO02-49/004-2022/11, VRO02-49/006-2022/12, VRO02-49/007-2022/12 - nevyhnutné presuny rozpočtových prostriedkov v rámci vlastného rozpočtu, v súlade s platnými usmerneniami.

b) V zmysle § 8 ods.6 zákona č. 523/2004 Z.z.:

Neboli realizované.

Celkovo hodnotím túto oblasť ako **splnené dobrým spôsobom**.

5.3 Príjmy rozpočtovej organizácie

Žiadne

5.4 Výdavky rozpočtovej organizácie

Pre plnenie úloh, boli rozpočtovej organizácii pridelené zdroje v kategórii bežných aj kapitálových výdavkov.

Výdavky rozpočtovej organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Program 096	Schválený rozp.	Upravený rozp.	Čerpanie	% čerpania	Pozn.
Výdavky spolu	760 325	844 760	782 648,81	92,65%	
Bežné výdavky	356 125	326 396	320 890,31	98,31%	
610	184 797	164 850	164 849,08	99,99%	
620	69 254	59 472	59 471,06	99,99%	
630	85 996	85 996	85 522,36	99,45%	
640	16 078	16 078	11 047,81	68,71%	
Kapit.výd rozp.2022	24 000	138 164	82 133,55	59,45%	
KV 131K, 131L	380 200	380 200	379 624,95	99,85%	
PROGRAM 05TOB	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	% čerpania	Pozn.
Výdavky spolu	24 000	617 000	616 564,26	99,93%	
Bežné výdavky	24 000	617 000	616 564,26	99,93%	
630	24 000	617 000	616 564,26	99,93%	
Kapitálové výdavky	0	0	0	0	

Celkové čerpanie bežných a kapitálových výdavkov Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR v programe 0960104 – hlavná činnosť organizácie (zdroj 111, 131L, 131K) a v programe 05TOB – oficiálna rozvojová pomoc SR do zahraničia (zdroj 11UA) **k 31.12. 2022:**

Schválený rozpočet 784 325,00 €, upravený rozpočet 1 461 760,00 €, čerpanie 1 399 213,07 € čo predstavuje 95,72 % z upraveného rozpočtu.

Celkové percento čerpania k schválenému pôvodnému rozpočtu by bolo:

- v kategórii bežných výdavkov 610 – 89,21 %, 620 – 85,87 %, 630 – 99,45 %, 640 – 67,71 %,
- v kategórii kapitálových výdavkov 630 – 2 569,02 %.

Výdavky na zahraničné aktivity – zahraničné služobné cesty RPP 631002 boli čerpané vo výške 4 012,27 €.

Zahraničné aktivity, ich účastníci, účel a prínos pre Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR:

kpt. ThDr. Dávid Vargaestok, ZSC, 19.01.2022, Maďarsko, Hejce

Pietna spomienka - obeť leteckej havárie vojenského špeciálu AN-24. Prínos: Pastoračná služba v prospech pozostalých po profesionálnych vojakoch a ich povzbudenie.

kpt. ThDr. Dávid Vargaestok, ZSC, 22.04.-28.04.2022, Bosna a Hercegovina

Vykonanie metodické pomoci v duchovnej oblasti pre príslušníkov OS SR. Pastoračná činnosť pre príslušníkov SLOVCON. Prínos: Pastoračná služba v prospech profesionálnych vojakov operácie ALTHEA.

plk. Mgr. Viktor Sabo, PhD., z. Mgr. Lucia Martonová, ZSC, 14.06.-21.06.2022, Francúzsko – Méjannes Le Clap

Organizačné jadro účasti delegácie na 71. Medzinárodnom stretnutí protestantských vojakov (RIMP 2022). Prínos: Každoročná aktivita Ústredia EPS pre profesionálnych vojakov, budovanie medzinárodných vzťahov, duchovné sprevádzanie, budovanie vzťahov a pastoračná služby v prospech vojakov aj na medzinárodnej úrovni.

plk. Mgr. Viktor Sabo, PhD., z. Mgr. Lucia Martonová, ZSC, 28.7.-01.8.2022, Kaprun Rakúsko

Vysokohorský pochod s príslušníkmi MV SR. Stretnutie s príslušníkmi MV SR malo duchovno –športový charakter, biblické zamyslenia, náboženské piesne, utužovanie vzťahov s rakúskymi partnermi. Prínos: Budovanie medzinárodných vzťahov s partnermi z Rakúska ale aj iných európskych štátov. Duchovná podpora príslušníkov MV SR.

plk. Mgr. Viktor Sabo, PhD., z. Mgr. Lucia Martonová, ZSC, 10.09.-11.09.2022, Rumunsko-Nadlak

Účasť na pozvanie k 200.výročíu posvätenia kostola dolnozemsých slovakov. Prínos: Budovanie medzinárodných vzťahov s partnermi z Rumunska.

plk. Mgr. Viktor Sabo, PhD., por. Mgr. Filip Chyba, ZSC, 04.10.2022, Kosovo, Šajkovac

Pietna spomienka s cieľom umožniť pozostalým po obetiach leteckej havárie vojenského špeciálu AN-24 navštíviť miesta pôsobenia ich blízkych, ktorí sa domov z misie nevrátili. Účasť v sprievode MiO SR. Prínos: Pastoračná služba v prospech pozostalých po profesionálnych vojakoch a ich povzbudenie.

kpt. ThDr. Dávid Vargaestok, ZSC, 13.11.-15.11.2022, Nemecko, Berlín

Účasť na konferencii európskych protestantských vedúcich vojenských duchovných. Výmena skúseností. Organizuje sa každý rok. Prínos: Stretnutie so šéfmi vojenských duchovných služieb prinieslo plánovanie na medzinárodnej úrovni na rok 2023. Tak isto aj hlavné témy, na ktoré sa duchovné služby majú zamerať v roku 2023.

z. Mgr. Lucia Martonová, ZSC, 30.11.-03.12.2022, Nemecko, Stuttgart

Účasť na konferencii s témou – fórum o práci s utečencami, o spoločnej pomoci utečencom v súvislosti s vojnou na Ukrajine. Prínos: Predstavenie spoločnej práce Ústredia EPS, Úradu EPS MV SR a Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku, medzinárodná spolupráca.

plk. Mgr. Viktor Sabo, PhD., z. Mgr. Lucia Martonová, ZSC, 16.12.-19.12.2022, Cyprus – Famagusta

Poslúženie predvianočnými bohoslužbami pre vojakov operácie UNFICYP. Vykonanie služieb Božích so svedčnosťou, rozhovory, tlačová misia – odovzdanie Diárov 2023 a vianočných oplátok. Prínos: Pastoračná služba v prospech profesionálnych vojakov operácií a povzbudenie vojakov pri plnení ich povinností.

ČERPANIE ZDROJOV PROGRAMU 05T0B, zdroj financovania 11UA v roku 2022
Náklady na materiálnu humanitárnu pomoc prostriedkov 05T0B MO SR – zabezpečenie humanitárnej pomoci pre Ukrajinu z rozpočtu 2022 – 616 564,26 eur.

Dňa 25.2.2022 sa v dôsledku alarmujúcej bezpečnostnej a humanitárnej situácie na Ukrajine – deň po napadnutí Ruskom uskutočnila virtuálna Koordinačná porada k poskytnutiu materiálnej humanitárnej pomoci pre Ukrajinu. Po konzultáciách sme odporučili využiť osvedčených koordinátorov pomoci s ktorými Ústredie EPS zabezpečovalo HA v rokoch 2014-2015 v oblasti Donecka a Luhanska – cirkvi Ukrajinská pravoslávna cirkev (UPC) a Ukrajinská gréckokatolícka cirkev (UGC). Ihneď sme prostredníctvom kontaktov realizovali opatrenia na vytvorenie zásobovacích koridorov a skladovacích plôch na území Ukrajiny. Prvým prijímateľom pomoci bola už 28.2.2022 Zakarpatská oblastná nemocnica Andrija Nováka. Išlo o vôbec prvú oficiálnu pomoc, ktorá sa dostala na územie Ukrajiny. Ďalšími prijímateľmi pomoci bola Mestská rada Kyjev ale aj Zakarpatská oblastná štátna administratíva sklad Čop a spomínaná UGC, ktorá v spolupráci s UPC vytvorili zázemie pre príjem pomoci v mestách Strij a Kyjev s následnou distribúciou pomoci pre postihnutých obyvateľov Ukrajiny v stovkách miest pomoci. V 23 humanitárnych zásielkach na ktorých participovalo Ústredie EPS v spolupráci s MV SR bolo zabezpečených a odoslaných v roku 2022 z prostriedkov Ústredia EPS (program 05T0B) 175 elektrocentrál, 875 predlžovacích káblov, 360 ks teplovzdušných ohrievačov, 70 ks konvertorov napätia, 7 520 ks hygienických balíčkov, 13 239 ks lekárničiek, 33 949 ks termoprádlo pre deti a dospelých. V priebehu roka bol podľa potrieb postupne navrhovaný rozpočet programu z pôvodných 24 000,- eur na konečných 617 000,- eur. Postupné navrhovanie prostriedkov o sumu 168 000,- eur v mesiaci marec 2022 vyčlenením prostriedkov z MZVaEZ, o sumu 350 000,- eur v mesiaci november z prostriedkov Úradu vlády SR na zabezpečenie tzv. winterizácie a o sumu 75 000,- eur v mesiaci december na zabezpečenie materiálnych potrieb ukrajinských vojakov na cvičení na území SR vyčlenením z prostriedkov OS SR. Cvičiacim ukrajinským vojakom na území SR bol z prostriedkov 05T0B zabezpečený materiál v objeme 500 ks termosiek, 500 ks karimatiek, 3 000 párov zimných ponožiek, 1 250 ks termotričiek, 1 250 ks termospodiek, 500 ks rukavíc taktických, 500 ks zimných čiapok, 500 ks prístreškov (celta 3x5m), 1 568 lekárničiek.

Výška nedočerpaných rozpočtových prostriedkov v jednotlivých zdrojoch po kategóriách rozpočtu Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR:

FS R80201 Zdroj 111:

Rozpočet: 464 560,00 €

Vyčerpané: 403 023,86 €

Nedočerpané prostriedky: 61 536,14 € v kategórii 600 a 700 takto:

610: 0,92 €

620: 0,94 €

630: 473,64 € - zostatky v jednotlivých rozpočtových položkách vo výške do 20,00 €. V RPP637012-35 poplatky a odvody je zostatok 86,95 € a v RPP 637016-13 a 65 tvorba SF 191,22 € a 117,38 €.

640: 5 030,19 - nedočerpané prostriedky v RPP 642015 – 71 a 73 na nemocenské dávky je zostatok 1600,00 € a v RPP 642035-71 peňažné náležitosti vojakov – stabilizačný príspevok je zostatok 3 395,19 €.

700: 56 030,45 - nedočerpané prostriedky v RPP 714001-52 Nákup dopravných prostriedkov 58,50 € a 717002-54 rekonštrukcia a modernizácia kaplnky 55 971,95 €. **Odôvodnenie nedočerpania zdrojov v RPP 717002-54:** V súlade so Zmluvou o dielo č. 2021/128 zverejnenej v Centrálnom registri zmlúv <https://www.crz.gov.sk/zmluva/6150779/> sme realizovali

prostredníctvom firmy R+S Service, s.r.o rekonštrukciu budúcej kaplnky v objekte Duklianskych kasární - Za kasárňou 3, 831 03 Bratislava, Budova č. 1 na parc. č. 11723/3 a 11723/11, LV: 1403 v kat. území Nové Mesto v Bratislave. V súlade s §79 a §80 Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení, bolo dňa 14.12.2022 zahájené kolaudačné konanie predmetných priestorov. V rámci neho, bolo rozhodnuté, že na vnútorné priestory bude ku dňu 31.12.2022 vydané kolaudačné rozhodnutie na ich užívanie. Na vonkajšie priestory vzhľadom k nedokončeniu, malo byť kolaudačné konanie posunuté na termín 15.1.2023 za predpokladu, že budú práce ukončené a dielo riadne ako celok odovzdané protokolom o odovzdaní a prevzatí. Na základe objektívnych príčin odôvodnených zhotoviteľom bol dňa 20.12.2022 Dodatkom č. 2 k Zmluve o dielo zmenený resp. posunutý termín dokončenia diela do 20.1.2023. Podľa vyššie uvedenej zmluvy o dielo bod 5.7. zhotoviteľ mohol predložiť konečnú faktúru za dielo vo výške 10% zmluvnej ceny až na základe preberacieho protokolu o odovzdaní a prevzatí diela a odstránení prípadných väd a nedorobkov. Keďže počasie nedovoľovalo realizovať niektoré práce pri dodržaní technologických postupov prác (nízka teplota) posledná nevyfakturovaná čiastka vo výške 57 442,72 € (celková zmluvná cena za dielo 417.435,30 €) nebola uhradená v roku 2022. Žiadosť o vrátenie prostriedkov v štruktúre podľa prílohy 8 bolo zaslané na ÚSRK dňa 22.12.2022 pod č. ÚstrEPS-32-21/2022.

FS R80201 Zdroj 131L:

Rozpočet: 330 200,00 €
Vyčerpané: 330 200,00 €
Nedočerpané prostriedky: 0,00 €

FS R80201 Zdroj 131K:

Rozpočet: 50 000,00 €
Vyčerpané: 49 424,95 €
Nedočerpané prostriedky: 575,05 € v kategórii 700 takto:
713 001 – 95 interiérové vybavenie 116,93 €
713 002 – 93 výpočtová technika, zostatok 241,80 €
713003 – 93 telekomunikačná technika, 0,20 €
713004 - 93 prevádzkové stroje 11,10 €
713004 - 34 prevádzkové stroje nie rozvoj 201,02 €
719002 - 86 umelecké predmety 4,00 €

FS RU82840 Zdroj 11UA:

Rozpočet: 617 000,00 €
Vyčerpané: 616 564,26 €

Nedočerpané prostriedky: 435,74 € v kategórii 600 takto:

633004 - 95 prevádzkové stroje 338,44 €
633006 - 34 všeobecný materiál 97,30 €.

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

6.1 Pomerné rozdelenie miest jednotlivým registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami podľa čl. 28 Štatútu Ústredia EPS

Pomerné rozdelenie vytvorených miest duchovných			
Ústredia EPS v OS SR a OZ SR jednotlivým RCNS, podľa čl. 28 Štatútu Ústredia, stav k 31.12.2022			
	ECAV	Ústredie EPS	2
	Reformovaná kresťanská cirkev	OS SR	8
	Pravoslávna cirkev	MV SR	8
	Ostatné cirkvi a NS	ZVJS	7
		Finančná správa	1
		Celkom	26
<i>% podiel v tabuľke vypočítaný na 26 vytvorených miest</i>			

RCNS	% podiel podľa čl.28 Štatútu Ústredia	Počet miest podľa % podielu pre jednotlivé cirkvi a NS	Počet obsadených miest v OS a OZ SR k 27.1.2020	Neobsadené miesta	Poznámka
Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku	49	12,74	10 z 13	AOS LM 2.Mb VsS Zvolen	
Reformovaná kresťanská cirkev na SL	20	5,2	4 z 5	ÚVV Banská Bystrica	
Pravoslávna cirkev	15	3,9	2 z 4	HaZZ Lešt' ÚVVaÚVTOS Prešov	
Evanjelická cirkev metodistická	2	0,52			
Cirkev bratská	2	0,52			
Bratská jednota baptistov	2	0,52	1 z 1		
Starokatolícka cirkev	2	0,52			
Cirkev československá husitská	2	0,52	1 z 1		
Cirkev adventistov siedmeho dňa	2	0,52			
Apoštolská cirkev	2	0,52	2 z 2		
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	2	0,52 4,16	ostatné RCNS celkom 4 zo 4		

6.2 Rozmiestnenie duchovných v Ústredí ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR

6.2.1. Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR

Štruktúra a pracovné miesta Ústredia sú stanovené tabuľkami počtov č. 100080. Tvoria ho tri miesta profesionálnych vojakov – 2 miesta vojenských duchovných a 1 miesto diakon, päť miest zamestnancov vo verejnom záujme, v roku 2022 boli tabuľkové miesta obsadené takto:

Generálny duchovný / štatutár: plk. Mgr. Viktor Sabo, PhD.

Kancelár: **Ing. Mgr. Jaroslav Balocký** do 31.05.2022

Mgr. Lucia Martonová od 01.06.2022

Diakon: funkcia neobsadená od 01.01.2022 do 11.06.2022

por. Mgr. Filip Chyba – od 12.06.2022

Kancelária Ústredia:

Riaditeľ kancelárie – dekan: **kpt. ThDr. Dávid Vargaštok**

Samostatný referent:

Miroslava Ivančová

Správa Ústredia:

Riaditeľ správy :

Odborný referent:

Ing. Milan Gajdoš

Bc. Martin Krásny od 01.01.2022 do 18.01.2022

funkcia neobsadená od 19.01.2022 – 31.07.2022

Elena Bartková od 01.08.2022 – 15.08.2022

funkcia neobsadená od 16.08.2022 – 31.12.2022

Samostatný referent:

Ján Benka

6.2.2. Úrad ekumenickej pastoračnej služby OS SR

Riaditeľ:

- mjr. Mgr. Vladimír VARGA, riaditeľ Úradu EPS OS SR, Bratislava, (PC)

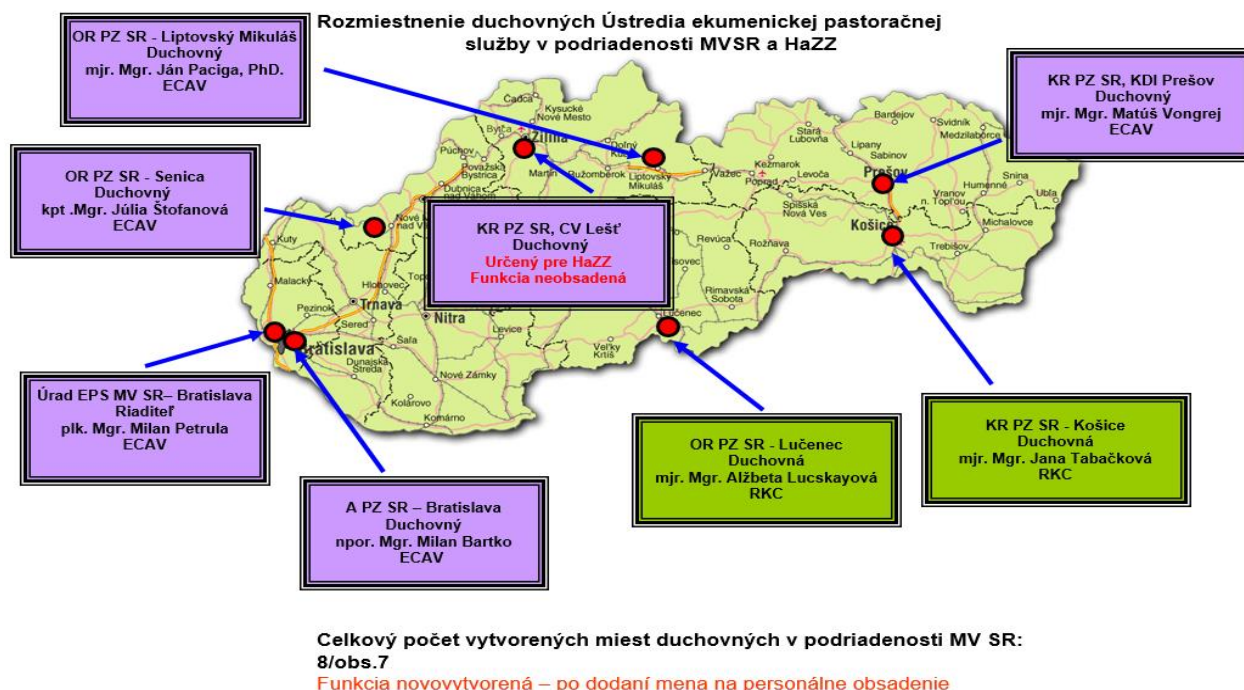
Duchovní:

- kpt. Mgr. Ondrej RIŠIAŇ PhD., dekan, veliteľstva pozemných síl („PS“) SR Trenčín, (ECAV)
- kpt. Mgr. Peter DRAGIJSKÝ, štábný kaplán, veliteľstvo 1. mechanizovanej brigády („Vel.1.mb“) Topoľčany, (AC),
- kpt. Mgr. Vlasta KOVAĽOVÁ, starší kaplán, 20. prápor logistiky („20.pr.log“) Prešov, (RKC)
- kpt. Mgr. Simon CZAP, st. kaplán, 21. samohybný delostrelecký oddiel („21.shdo“) Michalovce, (PC)
- funkcia neobsadená - dekan, veliteľstva vzdušných síl („VVzS“) SR Zvolen,
- funkcia neobsadená - dekan, Akadémie ozbrojených síl SR („AOS“) Liptovský Mikuláš,
- funkcia neobsadená – štábný kaplán, veliteľstvo 2. mechanizovanej brigády („Vel.2.mb“) Prešov

Zamestnanci vo verejnom záujme:

- funkcia neobsadená - vedúci referent Úradu EPS OS SR
- Lucia TOMICOVÁ, samostatný referent Úradu EPS OS SR, (ECAV)

6.2.3. Úrad ekumenickej pastoračnej služby MV SR

Riaditeľ:

- plk. Mgr. Milan PETRULA, riaditeľ Úradu EPS MV SR, Bratislava, (ECAV)

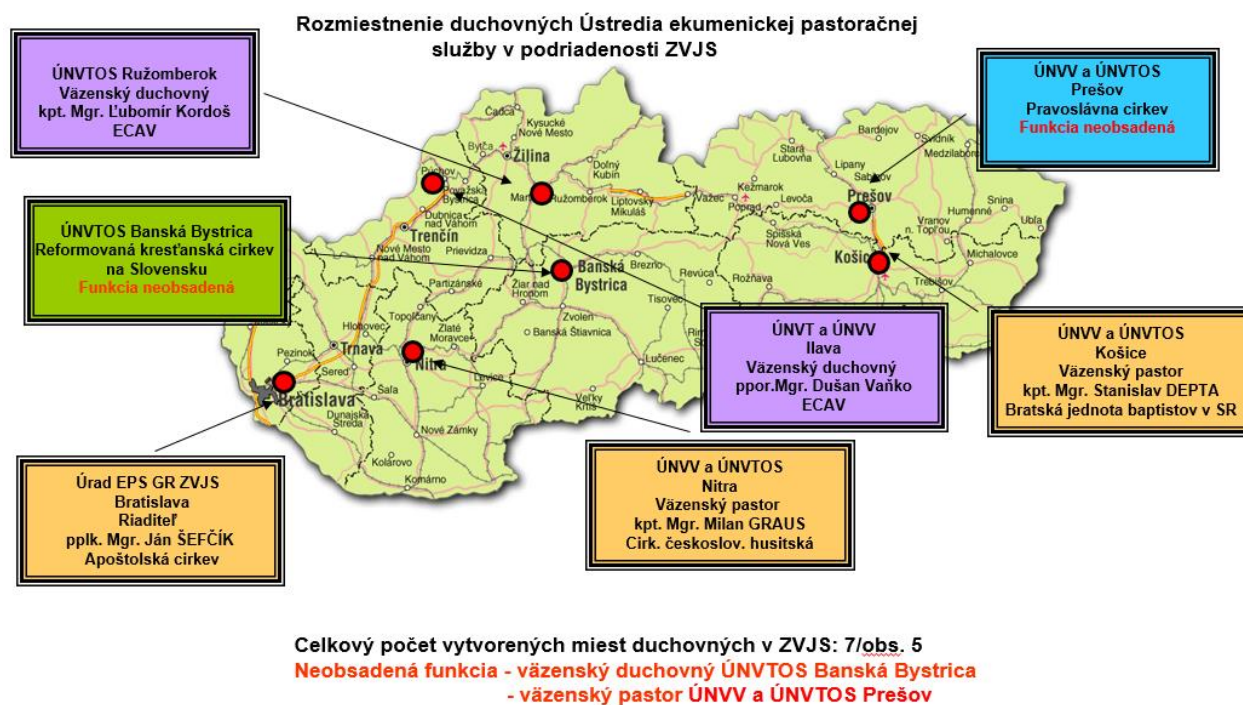
Policajní duchovní:

- kpt. Mgr. Milan BARTKO, Akadémia policajného zboru („APZ“), Bratislava, (ECAV)
- mjr. Mgr. Matúš VONGREJ, Krajské riaditeľstvo PZ, Prešov, (ECAV)
- mjr. Mgr. Ján PACIGA, PhD., Okresné riaditeľstvo PZ, Liptovský Mikuláš, (ECAV)
- mjr. Mgr. Jana TABAČKOVÁ, Krajské riaditeľstvo PZ, Košice, (RKC) od 1.10.2022 pplk.
- mjr. Mgr. Alžbeta LUCSKAYOVÁ, Okresné riaditeľstvo PZ, Lučenec, (RKC)
- mjr. Mgr. Júlia ŠTOFANOVÁ, Okresné riaditeľstvo PZ, Senica, (ECAV)

Zamestnanec vo verejnom záujme:

- Mgr. Dagmar TOMAŠOVIČOVÁ, referent – špecialista Úradu EPS MV SR, Bratislava, (ECAV)

6.2.4. Úrad ekumenickej pastoračnej služby GR ZVJS

Riaditeľ:

- pplk. Mgr. Ján ŠEFČÍK, riaditeľ Úradu EPS GR ZVJS SR, Bratislava, (AC)

Duchovní:

- kpt. Mgr. Stanislav DEPTA, väzenský pastor, Košice, (BJB)
- kpt. Mgr. Ľubomír KORDOŠ, väzenský pastor, Ružomberok, (ECAV)
- kpt. Mgr. Milan GRAUS, väzenský pastor, Nitra, (CČSH)
- npor. Mgr. Dušan VAŇKO, väzenský pastor, Ilava (ECAV)
- funkcia neobsadená – ÚNVOTOS Banská Bystrica
- funkcia neobsadená – ÚNVV a ÚNVOTOS Prešov

6.2.5. Referát ekumenickej pastoračnej služby vo Finančnej správe SR

Rozmiestnenie duchovných Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v podriadenosti Finančnej správy SR

Celkový počet vytvorených miest duchovných vo FS SR: 1/obs. 1

Duchovný:

- ThDr. Marian BODOLLÓ, PhD., Daňový úrad Banská Bystrica, (ECAV)

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Cieľ: Organizačne a metodicky riadiť ekumenickú pastoračnú službu v OS SR a OZ SR k poskytovaniu pastoračnej starostlivosti veriacim registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

Merateľný ukazovateľ naplnenia cieľa: Duchovno - pastoračné aktivity

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka		2022
Pastoračná činnosť	Výstup	Počet	Plán	2373
			Skut	5941
Duchovná obnova	Výstup	Počet	Plán	712
			Skut	198
Zabezpečenie pastoračnej činnosti v zahraničí - misia	Výstup	Počet	Plán	3
			Skut	4
Sociálna a charitatívna činnosť	Výstup	Počet	Plán	14
			Skut	62
Publikačná činnosť	Výstup	Počet	Plán	159
			Skut	183
Celkom	Výstup	Počet	Plán	3261
			Skut	6388

V roku 2022 oproti predchádzajúcemu roku došlo k miernemu zníženiu aktivít v oblasti pastoračnej činnosti, ktorá zahŕňa liturgické úkony, vierouku, mravouku a pastorálne poradenstvo vykonávané duchovnými Ústredia EPS v OS SR a OZ SR, a to najmä z dôvodu zníženia celkového stavu duchovných. Celkový stav je ukazovateľom zapojenia duchovných do prednáškovej činnosti v rámci rôznych projektov a prezentácie duchovnej služby v silových zložkách štátu, stálym záujmom o liturgické úkony a aktívnu účasť duchovných v rámci rozličných pietnych a slávnostných zhromaždení, ako aj prípadov osobnej pastorácie v dôsledku rozličných nešťastí a tragédií, obzvlášť v dôsledku začiatku vojenského konfliktu na Ukrajine. Požiadavky v tejto oblasti prichádzajú aj z civilnej oblasti, pričom táto služba v rámci vysielajúcich cirkví pomáha udržať odbornú spôsobilosť duchovných EPS.

Oblasť duchovnej obnovy zahŕňa účasť duchovných na duchovných cvičeniach, odborných zhromaždeniach, konferenciách a spoluorganizáciu cirkevných a kultúrnych podujatí. Duchovní majú povinnosť aspoň raz ročne sa zúčastniť doškolovacieho kurzu organizovaného vysielajúcou cirkvou, nakoľko pri výkone duchovenskej a pastoračnej služby sa duchovní majú riadiť vnútornými predpismi vysielajúcich cirkví, a tieto príležitosti slúžia tomuto účelu a prispievajú udržiavaniu dobrého kontaktu s vysielajúcou cirkvou. V tejto oblasti sa ani v roku 2022 nepodarilo naplniť plán z dôvodu neuvádzania aktivít samovzdelávania v správach duchovných. V tejto oblasti bude opätovne potrebné žiadať od duchovných vykazovanie takýchto činností, aby bola zachovaná úroveň osobnej odbornosti a rozhladu v oblasti teológie a ekleziológie.

Počet organizovaných stretnutí - detských táborov a rodinných stretnutí, i všetkých aktivít zamerané na sociálno-diakonickú činnosť zostáva na stabilne vysokej úrovni – duchovní sa aj v dôsledku konfliktu na Ukrajine snažia poskytovať pomoc rozličnými formami.

Napriek naplneniu plánu zníženie nastalo tiež v oblasti publikačnej činnosti z dôvodu personálnej nenaplnenosti.

Celkovo možno zhodnotiť, že aktivity duchovných stále výrazne prevyšujú plánovaný počet, čo znamená, že duchovní EPS majú stabilné miesto v rámci jednotlivých rezortov a ich služba je prijímaná, podporovaná i vyžadovaná.

Záver: Cieľ bol splnený.

7.2. V programe 05TOB Oficiálna rozvojová pomoc

Cieľ Poskytnúť ODA v krajinách pôsobenia OS SR v operáciách a misiách MKM, formou realizácie rozvojových projektov alebo humanitárnej pomoci.

Vecné hodnotenie:

Finančné hodnotenie podprogramu O5TOB k 31.12.2022:

Schválený rozpočet:	24 000,00 €	Čerpanie k 31.12.2022	616 564,26 €
Schválený rozpočet KoMO:	24 000,00 €	% čerpania k schválenému rozpočtu:	2569,01 %
Upravený rozpočet:	617 000,00 €	% čerpania k upravenému rozpočtu:	99,93 %

Ministerstvo obrany SR realizuje humanitárnu pomoc Slovenskej republiky do zahraničia prostredníctvom Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR. V súlade s mechanizmom humanitárnej pomoci SR do zahraničia (Uznesenie vlády SR č. 310 z 12.6.2006) bolo s použitím prostriedkov 05T0B za rok 2022 uskutočnených niekoľko zásielok materiálnej humanitárnej pomoci pre vojnu zasiahnutú Ukrajinu a jedna HA bola realizovaná pre Moldavu takto:

UKRAJINA – Náklady na materiálnu humanitárnu pomoc prostriedkov 05T0B MO SR – z rozpočtu 2021 – 6.418,- eur, z rozpočtu 2022 – 616 564,26 eur.

Dňa 25.2.2022 sa v dôsledku alarmujúcej bezpečnostnej a humanitárnej situácie na Ukrajine – deň po napadnutí Ruskom uskutočnila virtuálna Koordinačná porada k poskytnutiu materiálnej humanitárnej pomoci pre Ukrajinu. Po konzultáciách sme odporučili využiť osvedčených koordinátorov pomoci s ktorými Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR (ďalej len „Ústredie EPS“) zabezpečovalo HA v rokoch 2014-2015 v oblasti Donecka a Luhanska – Ukrajinská pravoslávna cirkev (UPC) a Ukrajinská gréckokatolícka cirkev (UGC). Prostredníctvom kontaktov sme v spolupráci s partnermi realizovali opatrenia na vytvorenie zásobovacích koridorov, skladovacích plôch a distribučného zázemia na území Ukrajiny. Prvým prijímateľom pomoci bola už 28.2.2022 Zakarpatská oblastná nemocnica Andrija Nováka. Išlo o vôbec prvú oficiálnu pomoc, ktorá sa dostala na územie Ukrajiny z okolitých štátov. V priebehu poskytovania materiálnej pomoci v kontexte schopnosti distribuovať pomoc získanú prijímateľmi od SR čo najbližšie k potrebám na to odkázaným ľuďom došlo k zmenám prijímateľov na Mestskú radu Kyjev, Zakarpatskú oblastnú štátnu administratívu sklad Čop až po spomínanú UGC, ktorá získala prevažnú väčšinu zásielok pomoci zo SR. V spolupráci s UPC vytvorili zázemie pre príjem pomoci v mestách Strij a Kyjev s následnou distribúciou pre postihnutých obyvateľov Ukrajiny v stovkách miest pomoci. V celkom 23 humanitárnych zásielkach v roku 2022, na ktorých participovalo Ústredie EPS v spolupráci MV SR, MZVaEZ a ďalšími partnermi bolo zabezpečených a odoslaných z prostriedkov programu 05T0B v správe Ústredia EPS 175 elektrocentrál, 875 predlžovacích káblov, 360 ks teplovzdušných ohrievačov, 70 ks konvertorov napätia, 7 520 ks hygienických balíčkov, 13 239 ks lekárničiek, 33 949 ks termoprádlo pre deti a dospelých. V priebehu roka bol podľa potrieb postupne navrhovaný rozpočet programu z pôvodných 24 000,- eur na konečných 617 000,- eur. Postupné navrhovanie prostriedkov o sumu 168 000,- eur v mesiaci marec 2022 vyčlenením prostriedkov z MZVaEZ, o sumu 350 000,- eur v mesiaci november z prostriedkov Úradu vlády SR na zabezpečenie tzv. winterizácie a o sumu 75 000,- eur v mesiaci december na zabezpečenie materiálnych potrieb ukrajinských vojakov na cvičení na území SR vyčlenením z prostriedkov OS SR. Cvičiacim ukrajinským vojakom na území SR bol z prostriedkov 05T0B zabezpečený materiál v objeme 500 ks termosiek, 500 ks karimatiek, 3 000 párov zimných ponožiek, 1 250 ks termotričiek, 1 250 ks termospodiek, 500 ks rukavíc taktických, 500 ks zimných čiapok, 500 ks prístreškov (celta 3x5m), 1 568 lekárničiek.

MOLDAVA – celková združená HA v objeme 1978,6 kg v hodnote 22.944,54 eur. Z toho náklady na materiálnu humanitárnu pomoc z prostriedkov 05T0B z roku 2021 – 6 528,- eur

V súvislosti s avizovanou zahraničnou cestou prezidentky SR bola dňa 15.3.2022 uskutočnená virtuálna Koordinačná porada k poskytnutiu materiálnej humanitárnej pomoci pre Moldavsko. Z prostriedkov 05T0B boli leteckým špeciálom MV SR prepravené a 24.3.2022 odovzdané 480 ks hygienických balíčkov v sume 4 416,- eur a 480 ks lekárničiek v sume 2 112,- eur.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V DANOM ROKU

a) Zdroje a ich štruktúra, ktoré boli využité pre činnosť organizácie

Pre zabezpečenie režijných nákladov Ústredia (mzdy, odvody, tovary a služby, transfery) boli využité rozpočtové prostriedky z rozpočtovej kapitoly MO SR.

b) Vlastné hodnotenie dosiahnutých výsledkov

Ústredie plní úlohy v požadovanom rozsahu a kvalite.

c) Vplyv vonkajších podmienok

Vzhľadom k charakteru hlavnej činnosti Ústredia ktorá spočíva v poskytovaní pastoračnej starostlivosti veriacim 11 registrovaných cirkví a náboženských spoločností (podrobnejšie v bode 1.3.) v štyroch rezortoch v ktorých sú vytvorené miesta duchovných, je vplyv a spolupráca s danými cirkvami a ústrednými orgánmi štátnej správy podstatná.

d) Podpora činností, metód a postupov

Ústredie je organizáciou, ktorá sa svojou činnosťou v rezortoch Ministerstva obrany, vnútra, spravodlivosti zúčastňuje na prehodnocovaní ľudských postojov a konaní tak, aby boli zachované a posilňované predpoklady pre kultúrny a morálny rozvoj príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov.

e) Potreba zmeny - časový a vecný harmonogram

V spolupráci s Ekumenickou radou cirkví v Slovenskej republike pripraviť v roku 2021 Koncepciu rozvoja ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR pre jednotlivé rezorty.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

- občania SR, príslušníci a zamestnanci OS, alebo OZ SR (*profesionálni vojaci a vojaci prípravnej služby a ich rodinní príslušníci, policajti, príslušníci ZVJS, zamestnanci v štátnej službe a zamestnanci vo výkone verejného záujmu rezortu ministerstva obrany a vnútra, bývalí zamestnanci, vojnoví veteráni, ich manželka/ky a deti vrátane rodinných príslušníkov*),

- rezort Ministerstva obrany SR – ústredný orgán štátnej správy, Ozbrojené sily SR, Generálny štáb Ozbrojených síl SR,

- rezort Ministerstva vnútra SR – ústredný orgán štátnej správy, Policajný zbor SR, Prezídium PZ SR, Slovenská informačná služba, Hasičský záchranný zbor, Horská záchranná služba,

- rezort Ministerstva spravodlivosti SR – ústredný orgán štátnej správy, Generálne riaditeľstvo ZVJS, Ústavy na výkon väzby, Ústavy na výkon trestu odňatia slobody, Generálna prokuratúra, Hlavná vojenská prokuratúra, Vojenské obvodné prokuratúry,

- rezort Ministerstva kultúry SR – ústredný orgán štátnej správy, Ústav pre vzťahy štátu a cirkví,

- rezort Ministerstva zahraničných vecí SR – ústredný orgán štátnej správy,

- Kancelária prezidenta SR – Vojenská kancelária prezidenta SR,

- Úrad vlády SR – ústredný orgán štátnej správy, Ústav pre vzťahy štátu a cirkví,

- **Finančná správa** - Finančné riaditeľstvo SR, colné úrady, daňové úrady a Kriminálny úrad finančnej správy,
- **Ekumenická rada cirkví na Slovensku** – spoločenstvo 11 registrovaných cirkví a náboženských spoločností zúčastnených na dohode,
- **Sociálne poisťovne, zdravotné poisťovne**

Primárny výstup z činnosti Ústredia je poskytovanie pastoračnej starostlivosti veriacim registrovaných cirkví a náboženských spoločností zúčastnených na Dohode medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami o výkone pastoračnej služby ich veriacich v Ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky vo všetkých jej formách.

Sekundárnym výstupom sú odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy príhovorov a prejavov, podklady k tvorbe symboliky OS a OZ SR, publikačná činnosť, štatistické informácie, odborné poradenstvo, referáty, prednášky, linka dôvery, samotná pomoc ľuďom postihnutým mimoriadnymi udalosťami a iné druhy výstupov na podporu humanizácie spoločnosti, OS a OZ SR, vzdelávania a výchovy.

10. ORGANIZAČNÉ POKYNY PRI PRÍPRAVE VÝROČNÝCH SPRÁV

Výročná správa za rok 2022 bude zverejnená:

- na internetovej stránke Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR www.ustreps.sk,
- na internetovej stránke MO SR www.mosr.sk,
- na internetovej stránke Úradu vlády SR www.uvsr.sk

Verejný odpočet za rok 2022 sa uskutoční dňa 04.07.2023 o 10:00 hod. v priestoroch spoločnej zasadacej miestnosti – prízemie vpravo, Za kasárňou 3, 832 47 Bratislava III.

V Bratislave 27. júna 2023

plk. Mgr. Viktor SABO, PhD.
generálny duchovný-vojenský biskup
v.r.